

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrť leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprete reklamacije so poštne proste.

Dr. Ploj.

Slovenska kmečka zveza je imela dne 24. t. m. sejo, pri kateri se je v nenavzočnosti državnih poslancev sklenilo soglasno:

„Slovenska kmečka zveza obsoja najodločnejše korak dr. Ploja, da se je proti soglasnemu sklepu Slovenske kmečke zveze ločil od drugih poslancev Slovenske kmečke zveze, mu izreka nezaupnico, ter ga poziva, da odloži mandat, ki ga je sprejel od Slovenske kmečke zveze.

Ostalim poslaneem: Pišek, Roškarju, dr. Korošcu in dr. Benkoviču pa izreka za njih postopanje popolno zaupanje.

Dvorni svetnik dr. Ploj.

(Iz peresa spodnjest. jevskega slovenskega razumnika.)

Plojevo postopanje nasproti Kmečki zvezi obudilo je pri vseh pošteno mislečih najhujše ogorčenje. Koliko samozatajevanja je bilo trepa, da ga je ta stranka sploh kandidirala, koliko napora in žrtve, da je z njim pri volitvi prodrli! Kako strastno so ga napadali Štajerčevci na eni in pristaši Narodne stranke na drugi strani! In kako težavno je bilo braniti ga proti tem napadom! A v kljub temu mu je Kmečka zveza zvesta ostala, misleč, da ji bo tudi Ploj zvestoba z zvestobo povrnil. In kako hudo jo je prevaral g. dvorni svetnik! Še prej ko se je boj začel, zapustil je zastavo, na katero je bil prisegel, ubežal je k nasprotnikom, in sicer k tistim nasprotnikom, ki so ga v volilnem boju najbolj blatili in sramotili.

G. dvornemu svetniku, ki že nima dolgo časa nobenega stika več s slovenskim narodom, ker med njim ne živi, moramo povedati, kaj si mislijo o njegovem postopanju Slovenci, katerim politično poštenje ni prazna fraza. Najbednejši viničar, najubožnejši slovenski dninar ga obsoja radi tega dejanja. Kam pridemo, če se ne smemo več zanašati na besedo dozorelih mož? Kaj bi si mislila Narodna stranka, ko bi jeden njenih poslancev zapustil Južnoslovenski klub ter se pridružil Slovenskemu klubu? Mi Slovenci smo hvala Bogu še tako nepokvarjeni, da nam je Plojevo dejanje v dno srca zoprno

in da ga ne bomo nikdar več zagovarjali, kar smo žali Bog storili, deloma z ozirom na njegove zmožnosti, deloma pa, ker smo mislili, da ima druge nazore o politični poštenosti. Vsa čast mu, ko bi bil mandat, ki mu ga je Kmečka zveza priborila, odložil in se voliti dal kot samostojen kandidat ali kot kandidat Narodne stranke. Saj se je baje res izrazil, da bi ne bil nikdar od Kmečke zveze manjkata sprejel, ko bi bil o razmerah dobro podučen. Sedaj pa stojimo pred dejstvom, da se je dal dr. Ploj od Kmečke zveze voliti, da je pa to Zvezo sramotno zapustil ter se pridružil njenim nasprotnikom. S človekom, ki je zmožen takega dejanja, smo obračunali.

In sedaj hočemo še javnosti razodeti, da Kmečke zveze ni zadel tako silen udarec s Plojevim izstopom. Ploj je igral že pri obravnavi volilne reforme glede Koroške jako dvomljivo ulogo in „Slovenec“ nas bo o tem še natančneje poučil. Če je bil Ploj ud kake slovenske deputacije na Dunaju, mešetaril je vedno za vladu in nam na tak način več škodoval, kot koristil. Sploh čutil se je tudi kot poslanec slovenskega naroda bolj dvornega svetnika.

Ploj je uvedel tudi sistem, da so se v zadnjem času slovenski poslanci tako malokaj javno v zbornici potegovali za najpriprostejše pravice slovenskega naroda. Vse je hotel le doseči za kulisami, deloma na Dunaju, deloma v Gradcu, in končno smo že res tako daleč prišli, da bi bilo komaj, ko bi se bila v zadevi imenovanja sodnijskih slug deputacije peljala v Gradec in na Dunaj. In kaj je Ploj dosegel? Ravno pri ptujski sodnici, ki je v njegovem volilnem okraju, ni niti enega slovenskega uradnika. Zraven pa je še Ploj mnenje širil, da se nam ne godi krivica, da je nam vlada naklonjena itd. To Plojevo postopanje nam ni nikdar ugajalo. Mi Slovenci ne zahtevamo nobenih predprav, ampak le to, kar nam gre kot enakopravnim državljanom, in to se sme in se mora javno v zbornici povedati. Seveda za tak boj bi Ploj ne bil posebno rabljiv, kajti dr. Ploj se je sam k molčanju obsodil. In če končno še pomislimo, da Ploju že dolgo ni nobeden več zaupal in da je bojda njegova prisotnost ostale člane v klubu tlačila kakor mora, smo lahko uverjeni, da so mu vsi ud slovenskega kluba želeli pri izstopu srečno pot. Naj se sedaj še drugi z njim ukvarjajo, naj še drugi okusijo njegovo zvestobo.

Iz državnega zbora.

V sredo je bila slovesna otvoritev državnega zbora v cesarski palači. Večina poslancev se je udeležila te slovesnosti. Čehi so prišli v črnih suknjah čamarah, Poljaki v svoji narodni noši in izmed slovenskih poslancev je prišel Demšar v narodni noši gorenjskih kmetov. Cesar je prečital s prestola svoj govor o bodoči nalogi državnega zbora. Njegov glas je prijeten, a pravili so, da je slabši ko drugekraf. Cesar je v govoru omenil, da bi rad videl narodnostni mir v svoji državi. Glede kmečkega stanu se je izjavil, da je potrebno zanj, da se mu izboljša in olajša osebni in realni kredit, da se znižajo obresti dolgov in tako omeji zadolževanje kmečkih posestev. Njegova vlada hoče tudi v višji meri pospeševati živino in konjerejo. Za delavski stan je obljubil, da se upelje državno zavarovanje za starost in onemoglost. Pomenljive so tudi cesarjeve besede o vzgoji mladine. Cesar želi, da ostane namen ljudske šole: npravno-verska vzgoja. S temi besedami je očitno obsojena gonja za svobodno šolo. Poslanci so pri vseh teh odstavkih cesarju živahno ploskali.

V drugi seji poslanske zbornice dne 20. junija so se prečitali dosedaj došli ugovori proti nekaterim izvolitvam, potem pa so se določile skupine, v katerih se bodo presojevale volilne listine iz posameznih volilnih okrajev. Čehi, Rusini, Hrvati in Srbi so oddali izjave zaradi svojih državnopravnih programov. Čehi so to storili v češkem jeziku, Hrvati — v nemškem!!

V kljubovi seji dne 19. junija je „Slovenski klub“ določil svoj program. Klub stoji na krščansko demokratični in narodni podlagi. V smislu teh načel bo deloval, da pribori slovenskemu narodu popolno ravnopravnost. Delovanje svoje bo razvijal v smeri krščansko demokratski ter bo zastavil vse svoje moči za kulturni in gmotni napredek vseh slojev slovenskega ljudstva. — Zlasti bo nastopal „Slovenski klub“ z vso odločnostjo za pravice in koristi kmečkega stanu, zavzemal se bo odločno za blagor obrtnega in delavskega stanu, „Slovenski klub“ se bo z vsemi močmi upiral razkristjanjenju zakona in šole ter bo sploh brezobzirno odbijal vse napade na ver-

Podlistek.

Maribor in Slovenstvo.

(Zgodovinske črtice.)

Predaval na obnem zborovanju „Zgodovinskega društva“ v Mariboru dne 25. novembra 1906

profesor dr. Karol Verstovšek.

(Konec.)

Katoliško tiskovno društvo, ustanovljeno leta 1871. je imelo pospeševati cerkvene, socialne in narodne koristi z izdavanjem listov in knjig. Odbor je prevzel najprvo od dr. Preloga „Slov. Gospodarja.“ Toda društvo je delalo le s težavo, ker ni imelo lastne tiskarne; tiskalo se je vse v Narodni tiskarni Fr. Skaze, ki je postala l. 1872 podružnica Narodne tiskarne v Ljubljani. Kupil jo je J. Pajk in jo vodil od l. 1874. do 1879. za njim jo je prevzel Leon in od njegove vdove jo je kupilo tiskovno društvo l. 1885. Mnogo časa se je pač životarilo, toda v zadnjih letih se je tiskarna znatno povečala in uredila po najnovejših vzgledih.

Da so se knjige začetkom 19. stoletja tiskale po največ v Gradcu, ne pa v mariborski tiskarni, je vplival škofijski sedež v Gradcu. Duhovniki so pošiljali tja svoje spise, ker so imeli tam mnogo slovenskih znancev, ki so jim oskrbovali korekture. Tudi so se ravno v glavnem mestu, kakor smo že omenili na drugem mestu, zanimali za slovenščino in ustanovili slovensko stolico na vseučilišču.

Poleg tega pa je imel tisk slovenskih knjig v Mariboru vedno svoje težave, kakor to vemo zlasti iz poznejše dobe, ko se je tiskal Prelogov „Slovenski Gospodar“ in tudi Tomšičev „Narod“ v nemški tiskarni Janžičevi.

Zares marljivo pisateljstvo se je še le začelo, ko je osnovalo Katoliško tiskovno društvo, ki se je ustanovilo 12. septembra 1871, lastno slovensko tiskarno.

Podlago je dal na vsaki način „Slov. Gospodar“, katerega je začel pri Janžiču izdajati na lastno roko dr. Prelog l. 1867. „Slovenski Gospodar“ je prava zgodovina slovenstva na Spodnjem Štajerskem. List je bil neobhodno potreben. Že l. 1862., 1. majnika, je pisal iz Celovca J. G. V. v Maribor to-le pismo, ki se tudi ni objavljeno:

„Južno Štajersko je naše, to je, slovensko, in vendar izhaja zanj nemški list „Der Korrespondent für Untersteiermark“, v tem ko noben človek (Slovenec) še ni do zdaj svojo željo objavil, da bi se) za omenjeno deželo izdajal tudi kak slovenski listič primerne zapopadka: „Ali ni tovelika sramota za nas? Tedaj Slovenci po Štajerskem se bodo tudi v prihodnje v nemškem jeziku pridno vežbali in pa svojega zanemarjali! Kaj bo s tega zraslo? Kako za božjo voljo se more kaj takega trpeti? Ali ne bi nikakor bilo mogoče, dajati na svitlo vsaj kak majhen časnik v slovenskem jeziku enkrat na teden v Mariboru? Prosim, gledajte, da se kaj napravi v tej zadevi — toliko važni. Premišljevajte, kar sim o tej stvari govoril v predposlednjem „Slov. Glasniku.“ Ne zamerite mi! Z Bogom!“

Dr. Prelog je torej vstregel tej splošni želji. L. 1868. je začel v Mariboru izhajati zopet novi list „Slovenski Narod“, katerega sta urejevala spretni Tomšič in nad vse poljudni pisatelj Jurčič. List je imel jako veliki ugled; namenjen je bil za vse Slovence, dočim je zagovarjal „Slovenski Gospodar“ v prvi vrsti težnje štajerskih Slovencev.

Pisali so v „Narod“ najspretnjejši možje, tako Levstik in Rajč. Značilno je, da so začeli list izdajati

v Mariboru; lahko trdimo, da je premoč duševnih sil gravitirala tudi v tej dobi v to mesto, kjer so se zbirali še vedno živahni, delavni možje, dočim je bila Ljubljana, naše središče, še zaspala.

Navedemo le še nekaj listov, ki so izhajali v zadnjem času v Mariboru:

Lada: l. 1864., izdal jo je Zdravski (Urban Ivan), to je bil literarni poskus.

Jurčičev Glasnik: l. 1869., samo en letnik.

Sršeni: humoristični list, katerega je izdajal Ivan Železnikar, izšla je le edna številka l. 1871.

Drobničice: so izhajale pri Janžiču od l. 1861.—1868-69.

Zora: časopis za zabavo, znanost in umetnost, od 1872.—1877.

Vestnik: znanstvena priloga Zorina.

Ljudska knjižica: ki je bila namenjena poučevati in zabavati ljudstvo, l. 1885.—1886., izšlo je 11 zvezkov.

Südsteirische Post, Südsteirische Presse in pa Südösterreichische Stimmen; list je imel zlasti veliko važnost glede uradništva na Spodnjem Štajerskem.

Voditelj v bogoslovnih vedah: urejuje Frančišek Kovačič, od l. 1898.

Popotnik: list za šolo in dom, ki se je preselil iz Celja v Maribor l. 1883.

Glasnik Srca Jezusovega: nabožen list za prosto ljudstvo v 18.000 iztisih.

Naš Dom: priloga „Slov. Gosp.“, katerega se tiska 15.000 iztisov.

Tudi ni manjkalo listov, ki so zagovarjali isto smer, kakor ptujski „Štajerc“, n. pr.:

Slobodni Slovenec: l. 1870., kot priloga k Tagesbote für Untersteiermark.

Štajerski kmet: l. 1894.—1895., oba so tiskali v Kralikovi tiskarni.

Današnja številka ima „Naš Dom“ kot prilogo.

sko prepričanje slovenskega ljudstva. Z veseljem se je vzelo na znanje, da je „Češki katoliško-narodni klub“ sklenil najozrožje zvezo z našim klubom. Določili so se posamezni poročevalci za posamezna vprašanja: za narodno, socialnopolitiško, kmečko in delavsko vprašanje. Sklenila se je interpelacija zavoljo sklepa industrijske zveze proti delavcem v državnih podjetjih, glede odprtja srbske meje in se je po poročilu posl. Povšeta določil kmečki program. Sklenilo se je odločno nastopati za zvišanje proračunske postavke za podporo kmetijstvu, zahtevati, da se melioracijski zaklad podvoji, potegovati se za starostno zavarovanje tudi za kmeta in obrtnika, za razdolžitve kmečkih posestev, za spremembo davčnega zakona, vojnega zakona v korist kmetom, odpravo zadnje vojaške vaje, za poddržavljenje železnice in rudokopov, za poddržavljenje notarijata in za povzdigo planin. Že v prihodnji seji državnega zbora bo „Slovenski klub“ stavil primerne predloge.

Dne 25. t. m. si je zbornica volila predsednika. Lahko bi bil predsednik Slovan, toda Čehi so z nerodno roko celo zadevo zavozili. Predsednikom zbornice je bil izvoljen krščanski socialec dr. Weisskirchner, prvim podpredsednikom konzervativni Čeh dr. Žaček, drugim podpredsednikom krščanski Poljak dr. Starzinsky. Volili so se tudi zapisnikarji, in je izmed Slovencev voljen dr. Benkovič, član Slovenskega kluba. Dr. Weisskirchner je že s spretno roko vodil nadalje to sejo, v kateri se je sprejela nujnim potom ustanovitev nekaterih odsekov in so se prebrali vsi predlogi in interpelacije. Ko je bila proglašena izvolitev Starzinskega, naredili so Rusini velik šum. Rusini stoje s Poljaki primerno v istem sovrastvu, kakor mi Slovenci z Nemci.

Da so se naši poslanci pripravljali na delo v državni zbornici in da so res tudi zavzeti za svoje volilce, pokazala je takoj prva seja pod novim predsednikom. Naši poslanci iz Štajerske in Kranjske so vložili vse polno interpelacij in predlogov, v katerih se potegujejo za koristi in pravice svojih volilcev. In to še je le začetek dela!

Dr. Benkovič je predlagal podporo za prebivalce Sv. Ruperta nad Laškim.

Dr. Benkovič je predlagal podporo zaradi plazov na Bizelskem.

Dr. Korošec je predlagal podporo za prebivalce sodnih okrajev Šmarje in Rogatec, kjer so bile nekatere občine po trikrat oškodovane.

Dr. Korošec je interpeliral, zakaj se je prepovedal shod na Dunaju za slovanska vseučilišča.

Pišek je stavil predlog za državno podporo občinam v bistrickem in konjiškem okraju, ki so bile po toči in nalivih poškodovane.

Pišek je stavil predlog za podporo pogorelcev v Mihovcih in Dragonji vasi.

Roškar je predlagal podporo občinam v gornjeradgouskem in ljutomerskem okraju, ki so trpele vsled povodnji.

Roškar je interpeliral za železnico Purkla, Sv. Lenart, Ptuj.

Poslanca Demšar in Roškar zahtevata v interpelaciji, da ostanejo meje za tujo živino zaprte.

Poslanca Povše in Roškar sta stavila predlog za razdolženje kmečkih posestev.

Poslanci dr. Šušteršič, Jaklič, Roškar so stavili predlog, naj se odpravi notariat.

Poslanec dr. Šušteršič, dr. Krek, dr. Korošec so predlagali, naj se odpravijo vsi paragrafi društvenega zakona, s katerimi se omejuje delovanje političnih društev.

Poslanec Povše predlaga pomnožitev kmetijskega zaklada za poljedelsko ministrstvo na najmanj 10 milijonov letnih kron, ki se naj porabijo za zboljšanje zemljišč, osuševanje travnikov, na-

To naj zadostuje! Tiskalo se je pa v Mariboru mnogo slovenskih knjig, katere so vse romale med slovensko ljudstvo; še več pa je živelo v mestu pisateljev, katere smemo všteti vedno s svoje vrste. Podrobno nam tega ni mogoče opisovati, zakaj slovenska bibliografija hrani na stotine takih knjig vsakovrstne vsebine.

Slovensko politično društvo in Posojilnica.

Predno končam, omenim le še iz novejša doba dve važni društvi. L. 1882. se je ustanovilo „Slovensko politično društvo.“

Glaser je v svoji „Zgodovini slovenskega slovstva“ kratko napisal o njem ta le stavek: „Društvo je ohranilo složnost med štajerskimi Slovenci.“ Ta stavek je tako značilen, da sem ga navedel, ker smo ravno sedaj v dobi, v kateri že spoznamo, da je bila zares sloga pri nas, dokler je razširjalo svoj delokrog po celem štajerskem mariborsko politično društvo in pod njim pa mariborski rođoljub, ki so se zbirali v čitalnici.

Navedem izmed teh le dr. Serneca, Preloga, notarja Rapoca, dr. Dominkuša, dr. Jože Vošnjaka, pozneje dr. Ulago, dr. Gregoreca, prof. Šumana in Janka Pajka.

Iz Maribora se je razširil prvi slovenski kmečki program, v Mariboru in Halozah se je porodila ideja taborov, ki so nekaj izrednega v zgodovini političnega boja štajerskih Slovencev; iz Maribora se je poseglo tudi v prve volitve, pri katerih se je izvajala posest, katero še zdaj varujemo.

makanje travnikov, za zboljšanje planin, za plazove i. t. d.

Poslanec dr. Žitnik je stavil predlog, da se sklene državni zakon, po katerem dobijo dežele pravico, ustanoviti zoper ogenj zavarovalnice.

Dr. Šušteršič je vložil predlog, da se ustanovi slovensko vseučilišče.

Dr. Krek stavi dva predloga, v katerih zahteva državno pomoč za volilce na Kranjskem.

Predlog za poškodovance v Halozah so podpisali tudi naši poslanci dr. Benkovič, dr. Korošec, Pišek in Roškar.

Mesta zborničnih podpredsednikov se bodo še pomnožila, ker ima sedanje predsedstvo preobilo dela. Hiša je velika, šteje 516 poslancev. Z ozirom na to je sklenil Slovenski klub, da zahteva jedrno mesto v predsedništvu tudi za Jugoslovane, ako se število podpredsednikov pomnoži.

V četrtek dne 27. je zopet seja. Vlada bo prišla z nekaterimi predlogi pred zbornico. Vložila bo gotovo tudi začasni proračun. Zbornica bo delovala približno do dne 25. julija, potem pa nastopijo do sredine oktobra počitnice.

Politični ogled.

— V gosposko zbornico, ki je imela 17. t. m. svojo prvo sejo, je bilo imenovano 44 novih članov, med temi prvi Slovence, odkar obstoji gosposka zbornica, deželni glavar kranjski Oton pl. Detela. Izmed drugih znatnejših novih udov imenujemo: baron Schwegel, deželni odbornik kranjski, gališki namestnik grof Andrej Potocki, bivši predsednik poslanske zbornice grof Vetter, poljedelski minister grof Auersperg, ministrski predsednik baron Beck, minister za notranje zadeve Bienerth, dr. Grabmayer, rektor praškega vseučilišča dr. Hlava, naučni minister Marchet, bivši poljski minister dr. Pietak.

— Poslanci mest in dežele. Iz kmečkih okrajev je v zbornici 319 poslancev, iz mestnih pa 197. Seveda je med tem velikim številom „kmečkih“ poslancev mnogo kmečkih le po imenu in spadajo po svojem mišljenju drugam. Vendar vzemimo število kakršno je! Po posameznih deželah se dele poslanci tako:

	dežela	mesta	skupaj
Češko	76	54	130
Moravsko	29	20	49
Šlezija	9	6	15
Galičija	72	34	106
Bukovina	10	4	14
Kranjsko	11	1	12
Dalmacija	11	—	11
Dolnja Avstrija	21	43	64
Gornja Avstrija	16	6	22
Štajersko	19	11	30
Solnograško	4	3	7
Koroško	9	1	10
Tirolsko	18	7	25
Predarlško	3	1	4
Trst	—	5	5
Gorica, Gradiška	5	1	6
Istra	6	—	6

Seveda moramo pripomniti, da kar je na kmetih izvoljenih socialnih demokratov, bodo vsi vedno glasovali proti kmetom. Tudi liberalci niso zanesljivi, ker se jih je že veliko pridružilo mestnim poslancem.

— Novi državnozbornski poslanci po svojem stanu. V novem državnem zboru je 110 kmečkih posestnikov, 42 javnih uradnikov, 46 časnikarjev, 48 zasebnih uradnikov, 45 duhovnikov, 43 profesorjev, 22 veleposestnikov (v stari zbornici 102), 21 obrtnikov, 10 učiteljev, 8 zdravnikov, 7 tovarnarjev in 7 de-

Istodobno s političnim društvom se je osnovala Posojilnica, ki je iz gospodarskega stališča velikega pomena. Posojilnico imamo zahvaliti v Mariboru za lepi Narodni dom, ki bi vsaj moral biti zavetišče vseh Slovencev — mariborskih in okoliških.

Konec: Duševna sila mariborskega Slovenstva v primeri z duševnimi proizvodi nemških someščanov.

Slavna gospoda! Lahko bodele pač uvideli sami, da se ne moremo spuščati v pojave Slovenstva v Mariboru v novejši dobi.

Poglejmo le vse dobe preteklega stoletja in primerjajmo, kar so podali in še podajajo Slovenci mariborski na slovstvenem polju s tem, kar zamorejo nuditi mariborski Nemci svoji javnosti; izznamemo vse, kar imajo, to je „Marburger Zeitung“ in pa novejša prikazen „Streiflichter“, in končali smo. Vsakdo, ki bode sodil našo dobo, mora uvaževati to primero in pomisliti, da trde naši nasprotniki, da sestoji Slovenstvo v mestu le iz nekaj uradnikov, hlapcev in jetničarjev. Če to uvažamo, lahko priznamo z mirno vestjo že zdaj, da smo napredovali v marsikaterih rečeh, dočim je zopet drugod stagnacija, kar se pa dogodi čisto in povsod; upamo, da tudi tu nastopi novo življenje.

To so naši upi in v tej nadi pripuščamo radi sodbo potomcem v prepričanju, da tudi ti ne bodo metali kamenja za nami, temveč popravljali, kar smo mi zamudili. K temu naprednemu in popolnjenalnemu delu jim že sedaj želimo mnogo sreče in pa mnogo uspeha.

lavcev, 3 inženirji, 1 umirovljen general in 1 lekarnar.

— Za Slovenski klub. Odbor „Katoliškega političnega društva za Kranjsko“ je imel minoli teden sejo, v kateri se je sklenilo: Katoliško politično društvo za Kranjsko odobrava značajno in odločno postopanje poslancev „Slovenske ljudske stranke“, ki so ustanovili v državnem zboru „Slovenski klub“ z jasnim verskim, narodnim, gospodarskim in kulturnim programom ter odločno zahteva, da poslanci „Slovenske ljudske stranke“ na tej poti vztrajajo z vso odločnostjo. — Na občenem zboru „Sloge“, političnega društva za Goriško, se je sklenila dne 20. t. m. sledeča rezolucija: „Občni zbor „Sloge“ z zadoščenjem odobrava korak svojih obeh poslancev v državnem zboru, ki sta vstopila v en klub s poslanci Slovenske ljudske stranke in štajerske Kmečke zveze ter zahteva, da tudi posihmal postopata složna in edina med seboj, složna in edina tudi s poslanci Slovenske ljudske stranke in Kmečke zveze ter neustrašeno stojita za kat. nar. programom Sloge, na katerem sta bila izvoljena. Isti zbor izraža tudi posebno veselje nad skupnostjo slovenskih in čeških kat. nar. poslancev.“

— Agrarna (Kmečka) zveza. Kmečki poslanci vseh strank ustanove kmalu svobodno agrarno zvezo, ki bo zlasti proti liberalcem in soc. demokratom branila kmečke koristi. Čuje se, da pripravljajo soc. demokrati kmalu predlog, naj se balkanske meje odpro tamošnji živini, da bi zopet ob majhni carine krog 12 K na pitane vola preplavili naš trg in potisnili ceno navzdol. Temu se agrarni poslanci soglasno upro.

— Ogrsko. V ogrski državni zbornici divja sedaj huda obstrukcija. Na dnevnem redu je uprava državnih železnic. Ogrski poslanci so hoteli imeti, da je uradni jezik na vseh progah madžarski. Temu so se pa odločno uprli Hrvati, ki pravijo, da mora biti na progah, ki tečejo skozi Hrvatsko, uradni jezik hrvaški. Seveda je malo upanja, da bi to dosegli, ker so v manjšini. Začeli so z dolgotrajnimi govori zavlačevati obravnavo o tej točki. Kako se bo zadeva končala, se danes še ne ve.

— Nova trozveza med Anglijo, Francijo in Španijo je sklenjena ter ima namen, da si te države vzajemno jamčijo svojo dosedanje posest na atlanskem oceanu in na Sredozemskem morju.

— Bulgarija. Bolgarski knez Ferdinand se nameni zopet oženiti. Obiskal je te dni rumunski dvor, da prosi za roko Beatrice Saško-Koburške, mlajše sestre rumunske prestolonaslednice. — V sredo 19. t. m. se je začela v Zofiji obravnava proti morilecu bulgarskega ministrskega predsednika. Ker ga ni hotel noben odvetnik prostovoljno zastopati, morali so enega določiti.

— V Rusiji ni prišlo po razpustitvi dume do nikakih posebnih nemirov. Sicer se dogajajo še tu in tam kake rabuke, toda to že sedaj na Ruskem ni nič posebnega. Zadnje dni se je uprlo nekaj mornarjev, toda ta upor so kmalu udušili.

— Upor francoskih vinogradnikov. Vsled surovega nastopa vlade, ki je hotela z vojaško silo potlačiti za svoje pravice se boreče kmete, prišlo je do hudih spopadov med kmeti in vojaki. Celotek nekateri vojaki so se uprli, in so potegnili s kmeti. Med tem je državni zbor sprejel postavbo proti ponarejanju vina. Marcelin Albert, vodja vinogradnikov, se je peljal k ministrskemu predsedniku Clemenceau, ki mu je obljubil, da izpusti ujetih upornikov, da bo storil kolikor mogoče za vinogradnike in da odpokliče vojake. Zato pa mu mora obljubiti, da naredi popoln mir. Ko se je Marcelin Albert vrnil domu, je poročal na zborovanju vinogradnikov o tem. Sklenili so nadaljevati mirni upor, ker so obljube ministrskega predsednika zelo nejasne, dokler se njihovim zahtevam popolnoma ne ugoti.

— Revolucija na Portugalskem. Iz glavnega mesta Lisabone prihaja poročilo, da je Portugalska tik pred splošnim ljudskim uporom proti kralju in ministrskemu predsedniku. Le vojaška sila in najstrožje policijske odredbe preprečujejo še splošni ustanek. Kljub temu se vrše vsak dan krvavi boji med ljudskimi množicami in vojaki po deželi in tudi v Lisaboni.

Razne novice.

* Cesar je podaril prostovoljnimi požarnimi brambam v selnici ob Dravi 100 K, v Moskajncih 150 K in v Sopincih 150 K.

* Odbor družbe duhovnikov ima svojo sejo v četrtek dne 4. julija ob treh popoldne, h kateri se s tem gg. odborniki vljudno vabijo.

* S Šole. Petrazredna ljudska šola v Št. Petru pri Radgoni se razširi v šestrazredno. Za šolskega vodja v Skomrah je imenovan učitelj Jožef Troha od Sv. Benedikta v Slov. gor., in v Sele-Vrhe učitelj Ignac Kaffou iz Hrasnika. Stalna je postala učiteljica Gizela Burgarell pri Sv. Duhu v Ločah. Prestavljeni so: nadučitelj Frid. Lang iz Vojnika v Kainach, nadučitelj Jož. Serneec iz Laškega v trg Vojnik.

* V jugoslovanskem klubu sedijo Hrvati, Srbi, slovenski liberalci in uskok Ploj. Med slovenskimi liberalnimi poslanci je vodilna oseba župan Hribar, hud in odkrit sovražnik kmečkih teženj. Celjska liberalna stranka pa želi, naj se naš kmečki poslanci tudi zberejo okoli Hribarja. Ne, ne, naši kmečki poslanci nimajo tam nič iskati, kjer je Hribar, ampak naj ostanejo v Slovenskem klubu, ki je pravi kmečki slovenski klub in v katerem se bo za kmeta tudi kaj storilo.

* **Duhovske vesti.** Za mestnega župnika v Slov. Bistrici je imenovan č. g. Franc Bohak, stolni kaplan v Mariboru, in za mestnega župnika v Slovenjgradcu č. g. Alojzij Čížek, mestni katehet v Mariboru. Instalacija bo 1. julija.

* **Obrambno društvo** za duhovnike lavantinske škofije si je izvolilo sledeči odbor: K. Hribovšek, predsednik; J. Fleck, njegov namestnik; M. Matek, tajnik; R. Janežič, blagajnik; dr. I. Mlakar, dr. Fr. Krulje, A. Grušovnik, dr. M. Slavič in A. Stergar, odborniki.

* **Spremembe pri okrajnih glavarstvih.** Dne 28. t. m. pride v Celje novo imenovani okrajni glavar baron Müller. Dosedanji vodja okrajnega glavarstva celjskega pl. Prah odide kot okrajni glavar v Ptuj.

* **Iz finančne službe.** Komisar finančne straže Franc Pristolič je imenovan za nadkomisarja.

* **Stoletnica dr. Josipa Muršca.** Sto let je preteklo odkar se je v Bišu v Slovenskih goricah narodil Josip Muršec. Na rojstno hišo se mu bo letos vzdala spominska plošča. Dr. Josip Muršec je l. 1848. vodil graško „Slovenijo“ in z njo vse politično življenje štajerskih Slovencev. Dr. Josip Muršec je prvi spisal slovensko slovnico v slovenskem jeziku in stem omogočil reden pouk slovenskega jezika v šolah. Dr. Josip Muršec je bil mil pobratim in ves čas vdan prijatelj pesniku Stanku Vrazu. Pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah bode meseca avgusta slavnost. Ptuj, Sv. Lenart, Ljutomer itd. morajo sodelovati. Ob spominu na častitega moža preteklosti smo si vsi edini.

* **Orožne vaje pri domobranskih polkih št. 3, 5, 26** in 27 bodo od 14. avgusta do 10. septembra.

* **Nemški šulferajn na delu.** Na Sladki gori pri Čmureku bode nemški šulferajn še tekom letošnjega leta prezidal staro šolsko poslopje. V to šolo sta všolani občini Sladka gora iz Čmureške ter dobra polovica občine Selnica ob Muri iz šentilske župnije. Tudi iz šentjakobske župnije pošiljajo nekateri stariši svojo dečo v to nemško šolo. Okrajni šolski svet čmureški, posebno pa še dr. Krautgasser in nadučitelj Bandhauer so omenjene občine hoteli takorekó prisiliti, da bi te povečale na svoje stroške šolsko poslopje. A katoliški Sladkogorčani ter vrlo slovenski Selnčani so se dobro branili in nočejo nič pomagati nemškemu šulferajnu. In sedaj bode šulferajn sam zidal nepotrebno novo šolo in je v to svrhu določil 20.000 K. Naša slovenska deca pa se bode še dalje potujčevala. Povedano naj bo, da obiskuje to šolo 70% slovenskih otrok. Opozarjam naše rodoljube, posebno pa „Družbo sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani, da bi tukaj kje v bližini te šole bila nujna potreba, ustanoviti slovensko šolo! Rojaki, rodoljubi slovenski, tukaj je nevarnost velika: Na pomoč nam, da ne utonemo mi in naša deca v morju — nemčurstva! Sila je!

* **Narodni svet** je prekoračil s sklepom, v kak klub naj stopijo štajerski poslanci, očitno svoj delokrog, ker se je s tem dotaknil taktike posameznih strank. V pravilih Narodnega sveta pa je izrecno povedano, da so take politične zadeve, ki se dotikajo taktike slovenskih strank, načelno izključene. Samo z ozirom na to so tudi naši pristaši izjavljali, da jim je število zaupnikov iz posameznih strank vseeno. Narodni svet so torej razbili liberalci pod zagonetnim vodstvom dr. Hrašovca ter prisilili našo stranko, da odpokliče svoje zaupnike iz Narodnega sveta. V istini sta obadva zastopnika Kmečke zveze tudi že izstopila iz tega strankarskega „narodnega“ sveta. Zdaj lahko Narodni svet tira svojo strankarsko politiko neoviranó naprej, kajti on ne zastopa več naroda, ampak samo liberalno stranko in njene skrite prijatelje.

* **Dunajski nemški listi** prinašajo vest, da se v poslaniških krogih splošno obsoja neodkrit način Plojevega nastopanja. Izvoliti se da od Kmečke stranke, potem pa gre z liberalci in Hrvati skupaj!

* **Ali ni to komedija?** V potu svojega hinavskega obraza se trudijo liberalci dokazati slovenski javnosti, da narodna stvar nujno zahteva, naj gredo slovenski poslanci na Dunaju skupaj z liberalci roko v roki, naj pozabijo na stranke v domovini! „Narodna“ stvar na Dunaju torej zahteva skupen nastop, a doma pa ne? Ali ni za narod, za slovensko stvar mnogo večja škoda, da bide ljudstvo med seboj srditi boj, pri kojem ima dobiček le Nemeč? In kdo je zanesel ta bratomorni boj na Štajersko? Kdo je razrušil slogo? Ves narod kaže na celjske liberalce, na celjsko Narodno stranko! Doma ugonablajo liberalci naše ljudstvo z divjim bojem, in tukaj nič ne trpi narodna stvar, le na Dunaju zahteva „narodna“ stvar, da bi naši poslanci s svojim delom pomagali tudi Robleku in Ježovniku. Celjski liberalci ne vedo, da zna tudi ljudstvo misliti, in da obsoja njihovo politiko in posebno še njihovo hinavščino. Doma je liberalcem dovolj narodno, da se koljemo med seboj, na Dunaju pa bi naj izvoljeni poslanci Kmečke zveze iz same ljubezni objemali liberalne poslanece! Ali bi to ne bila komedija?

* **Krajevni pisni odsek Maticе Slovenske** se obrača do vseh gospodov, ki so prevzeli nabiranje krajevnih imen po slovenskih občinah, z vljudno prošnjo, naj blagovolijo kmalu poslati dotične zbirke Matici.

* **Farizejstvo.** Nihče se ne čudi, da zavzema „Domovina“ vedno bolj z vidnim tekom svojo posebno „ovinkarsko“ metodo in najsi je to v politiki ali pa pri „klerikalnem vprašanju“ vobče. Saj postaja duševno sorodstvo med njo in pa „Omladino“ nekam sladko ginljivega značaja. To potrja vsak dan — ton „Domovine“, neglede na „izvalečke“ iz „Oml.“ — Tako je prinesla 68. šte. „Domovine“ z dne 14. junija 1907. zanimiv posnetek iz „Oml.“ skladišča pod naslovom: „Nekaj, česar mi nimamo“ kot odgovor na notico v 7. šte. „Zora“, glasila kat.-narodnega dijaštva. Seveda je pisec pristavil precejšen del svoje — iznajdljivosti, za kar so mu vsi „črni“ jako hvaležni, kar

je redka lastnost. — Najprej komentacija, da „stega klerikalizem tudi že na Štajerskem svoje dolge prste po dijaštvu in to z velikim vspehom“. Nas zelo, zelo veselil, če je le res! Dalje pravi pisec: „Ako se pri nas zanima kakšen svobodomiselní človek (ki je seveda lahko pristen liberalce s častljivo sivo brado ali pa radikalno-liberalni študent. Op. ur.) za dijaka, kriče takoj vsi kateheti, da mu hoče vero vzeti, dasi mu nikoli ne brani čitati katoliških listov in knjig“. Grdo, črnuško, prav klerikalno-hudobno početje to, če kateheti kriče nad „nedolžnim“ zanimanjem „svobodomiselnega človeka“ za dijaka, posebno ker so še toliko netaktični, da povsod vohajo, kako hoče „blagodušen svobodomiselní človek“ vzeti dijakom vero, ko mu vendar nikoli niti na um ne pride, da bi sploh skušal izpodnesti versko mišljenje dijaka! Nasprotno, sili ga in priporoča mu, da bere tudi katoliške knjige in liste! Kako dobri, vestni, plemeniti „svobodomiselní človek“ in kako ničvredna stvar — ti kateheti, ki ne priporočajo občevanja „s svobodomiselnim človekom“. Izdajalsko narodno delo! Proč ž njimi! — Čemu se pač boje ti klerikalni naduteži za „vero“? Odgovor: „Ker dobro vedo, da se ne gre za vero, temveč za to, da si vzgoje slepe politične privržence“ (Grozno! Pomislimo: saj jih lahko oderejo na meh te „slepe politične privržence“, ki ne vidijo nič, ne slišijo nič, ne čutijo nič! Op. ur.). Nasprotno seveda radikalni liberalizem noče takih „slepih političnih privržencev“, ker sicer bi ne imel kdo pisariti takih duhovitosti v liste à la „Domovina“. Jasno kot beli dan za vsakogar, ki ni „slep političen privrženec“! — Saj radikalno-liberalni vzgojitelji gledajo vedno in povsod z matematično natančnostjo, da si vzgoje neslepih političnih privržencev, ti se celo neznansko trudijo, da bi v mladem fantu ublažili budoče se strasti, da bi ga izomikal, da bi mu vili spoštovanje pred ženstvom (kake razmere vladajo tu med dijaštvom in kako mišljenje!) — da, utrjajo mu samo moderno svetovno liberalno-radikalno nazoranje, vzgojujejo si radikalno-liberalnega agitatorja! Kako pogubno mora vplivati na moralo mladega človeka, ako mu ubije v glavo radikalno-liberalni vzgojitelj (znano nam je več slučajev), da je vsejedno, kakšen je človek v moralnem oziru, samo da propagira „radikalno-liberalna“ načela! In proti takim pohujševalcem mladine naj bi se ne upirali stariši, ki imajo le količkaj pameti, razsodnosti in — ljubezni do svojih sinov? Naj nam gg. radik.-liberalni vzgojitelji sami povedo, je-li to prav ali ne? Ali nimamo liberalstvo za to, da se ne blazi ljudstvo duh in sree? Mutatis mutandis po duhu in besedah „Domovinega“ pisca. Čitateljem prepuščamo, da si ogledajo dopis v „Domovini“ in „Oml.“ pa naj si ustvarijo sami svojo neslepo sodbo, ali so ali niso potrebne kongregacije na srednjih šolah. Mi pravimo, da so, mogoče da bi nam pritrtil tudi duhoviti „Domovinin“ farizejec, ko bi se le malo ozrl v najbližje obližje. Mogoče bi zapazil tako nekaj kot „dijaški ateistiški klub“. Saj se poznamo.

Sancta simplicitas v podobi klerikalnega zelota.

* **Svarilo pred agentom.** Po deželi hodi neki agent, kateri nagovarja ljudi na ta način, da prevzame naročila za neko trdiko z Dunaja ter ponuja slamorazce, šivalne stroje ter razne predmete za kolesarje. Zahteva povsod polovico naprej. Kdor naroči pri njem, navadno mora večno čakati na naročeno blago.

* **Pridobinske izjave** za dobo 1908—1909. V svrhu odmere pridobnine za priredbeno leto 1908—1909 mora vložiti vsak davčni zavezanec (tudi za vsa že sedaj z pridobnino obdajena podjetja) pridobninsko izjavo o okolnostih, merodajnih za odmero, na uradnih obrazcih v dobi od 1. julija do 1. avgusta 1907 in sicer pri okrajnem glavarstvu ali pri davčnem uradu, v kojih okrožju se izvršuje davku podvrženo podjetje. Predpisani obrazci, kakor tudi navodila za spiso vanje pridobninskih izjav se dobe na zahtevanje pri davčnih oblastih in davčnih uradih brezplačno. Izjave morajo biti resnične. Saj je v prvi vrsti v korist davčnih zavezancev, če izpolnijo vse točke napovedi kolikor možno natančno. Napovedi se smejo oddati pismeno ali ustmeno na zapisnik. Ustmene izjave naj se oddajo zavoljo poznejšega pritiska strank prej ko mogoče. Napovedbe se morajo nanašati na poprečni stan obrtnih razmer za dobo od 1. julija 1906 do 30. junija 1907, če pa se podjetje ali obrt ni še vršilo celo leto, na poprečni stan med to krajšo dobo obstanka; davčni zavezanec mora v tem slučaju ob enem izjaviti, ali in kake spremembe v obrtnem obsegu se nameravajo ali se bodo gotovo izvršile v bližnjem nastopnem letu. O več podjetjih enega in istega obrta v istem političnem okraju se vložijo skupna izjava, v kateri pa se izkažejo razmere vsakega posameznega podjetja. Za v prihodnje novo nastale obrte in opravila ali novo odprta obratovališča je pridobninske izjave (ne da bi se s tem skrajševala v par. 64. zakona z dne 25. oktobra 1896 ustanovljena dolžnost njihove naznanitve pri obrtni oblasti, kakor tudi pri davčni oblasti) podati na individualni poziv davčnega oblastva v roku vsaj osmih dni, kateri se določi v tem pozivu. Glede krošnjarskih in obhodnih obrtov se morajo pridobninske izjave oddati pred vročitvijo od politične oblasti izdanega ali popolnjenega dokumenta (krošnjarske knjižice, krošnjarske prehodnice, licence itd.) pri pristojni davčni oblasti. Ako se izjava v predpisanem roku ne poda, so pravni posledki določeni v par. 42. omenjene postave. Kdor v pridobninski izjavi kaj neresničnega pove ali kaj zamolči, se kaznuje.

* **Tržne vesti.** Iz zadnjega avstrijskega poročila posnemamo, da se je položaj jako zboljšal in da lahko pričakujemo dobro srednjo letino. Pšenica in rž jako dobro stojita, ker je bilo vreme zelo ugodno, posebno jarina dobro uspeva. Oves in ječmen kažeta tudi dobro. Vinska trta bo obrodila neznatno na Štajerskem, dobro na Kranjskem in Primorskem, jako dobro v Dalmaciji. Sadje pa povsod jako

slabo kaže, veliko je kriv razen mrčes, ki je škodoval posebno cvetju. Hmelj je vsled neugodnega vremena precej zaostal, lan se je dobro razvil. Košnja je jako dobra. Ogrsko uradno poročilo se glasi neugodno. Tudi to poročilo omenja znatno škodo na raznih pridelkih, ki jo je povzročil mrčes. Kakor kaže, je to leto jako ugodno za mrčes in golazen. Ogrsko poročilo je ostalo brez vpliva, ker cenitve odgovarjajo pričakovanju, pač pa je avstrijsko poročilo pritisnilo cene. Da ta vpliv ne bo trajen, se razume samo ob sebi. Avstrijski pridelek ne pokrije domače zahteve. Ako je naša letina dobra, pride z začetkom lastni pridelek v promet in vvoz ogrskega blaga je s prva majhen. Ta slučaj pride letos našim poljedelcem jako prav, ker bodo za svoj pridelek vtaknili dober skupiček v žep. Moka dela preglavico mlinom. Kupčija je trdovratna in noče nič vedeti in slišati o visokih cenah. Kupčija je jako počasna, odpoklici nezadostni, zaloge so se znatno pomnožile, bolj v belih vrstah, temne vrste gredo primeroma dobro iz rok. — Hmelj. Novi rastlini niso ugodne noči, katere so prehladne. Vobče pa se rastlina dobro razvija, akoravno je jako zaostala za drugimi leti. Promet lanskega blaga je skromen, akoravno bi se lastniki radi znebili blaga. Zadnji čas so cene žitu zelo pale, vendar pri tem niso kupčije trpele. Pšenica je padla zadnji teden približno za 5 h, rž za 10 h, koruza za 15 h; le ovsu se je cena zvišala za približno 15 h, ječmen ima pa isto ceno.

* **O žetvi** pravi uradno poročilo avstrijskega poljedelskega ministrstva, da bo letos srednja. Žito in pšenica kažeta vsled ugodnega vremena v zadnjem času prav dobro, isto tudi oves. O koruzi in krompirju se glase poročila iz vseh krajev države ugodno. Zaostala sta pesa in hmelj. Vinogradi kažejo po Sp. Avstrijskem in Štajerskem srednje dobro, zelo dobro pa po Kranjskem, Tirolskem in Primorskem. Sadja pa bo letos povsod malo. Toži se o velikih množinah raznega mrčesa.

Mariborski okraj.

m **Velika svečanost** dne 7. julija v Mariboru v prid družbe sv. Cirila in Metoda bode presegala vse slične veselice, Opozarjamo na obširni vspeh na lepakih, kateri se ravnokar razpošiljajo. Zanimali bodo zlasti slavno občinstvo otroci otroškega vrta mariborskega, katerih nastopi s petjem in igro na odru blizu 40. Upamo gotovo, da bodo vsi rodoljubi tako požrtvovalno dopošiljali prispevke, kakor so to storili doslej, radi tega jih še javnim potom prosimo, da se odzovejo prej ko slej pismenim prošnjam naših častitih dam, ki vodijo z neumorno delavnostjo težavno delo.

m **Dne 7. julija** moramo vsi v Maribor! Priprave za veselico so velikanske; prijavili so svoj obisk pristni medvedi severnega tečaja in zakletni princ in princesinje iz devete dežele. Gostijo hočejo imeti v Mariboru kmečki svatje iz vasi Miškišek. Igrala bode slovenjbistriška godba, katero bode pridno podpisal tamburaški zbor Hasan-Begović.

m **Keglanje na dobitke** v prid družbe bode od 1. do 7. julija vsak večer od 7. ure naprej. Dobitki so štirje: prvi znaša 30 kron. Vabimo spretne keg-lavce, da prihajajo pridno na keglišče. Vsakemu je sreča mila!

Sprejem na celjski gimnaziji. Na o. kr. samostojnih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih v Celju se vpisujejo učenci za prihodnje šolsko leto v I. razred 6. julija ob 10. uri in 16. septembra od 8.—10. ure. Sprejemni izpiti se začnejo 6. julija ob 11. uri dop. Učenci, kateri hočejo biti sprejeti v I. razred, morajo biti spremljani od svojih starišev ali njih namestnikov in s seboj prinesiti krstni list in pa šolska naznanila.

m **Neprevidna mati.** Dinarica Jul. Dokl v Pobrežju pri Mariboru je 19. t. m. odšla v mesto in zaprla v sobo svoja dva otroka, stara tri in štiri leta. Vsled isker iz peči so se vnela pred njo ležeča drva. Na krik otrokov je s sekuro odprla neka žena duri in rešila nezavestna otroka iz sobe, ki je bila polna dima.

m **Kat. slov. izobraž. društvo v Studencih** pri Mariboru priredi dne 14. julija izlet v St. Peter pod Mariborom, kjer priredi na vrtu g. Muršeca veliko ljudsko veselico. Zanimivi spored objavimo prihodnjič!

m **Sv. Duh pri Lučanah.** Dne 14. t. m. je bil tukaj komisijon za vodovod. Lepši razgled, kakor je od Sv. Duha, se bode našel malokje. Zategadelj prihaja tudi veliko izletnikov na ta krasen hrib. Vsak hribolazec je vesel, ako najde na hribu požirek dobre vode. To se je dosedaj pogrešalo. Peščica tukajšnih posestnikov sklenila je torej, napeljati vodovod. Ker bo vodovod mnogo stal, trka se po tem potu na srea prijateljev prirode, da nam priskočijo na pomoč. Dobrovoljni darovi naj se pošljejo g. Alojziju Majcenu, nadučitelju tukaj. Vsak tudi najmanjši dar se bode v časopisih naznanil.

m **Sv. Ilj v Slov. gor.** Tukajšno pokopališče bode povečano. V to svrhu se je določila njiva g. župnika, ki leži zraven starega pokopališča. Potrebno obzidje in ograjo bodo že tekom tega meseca dokončali. Število prebivalstva naše župnije zelo raste, zato je stari mirovdor postal premajhen.

m **Spod. Poljskava.** V ponedeljek 1. julija bode v Spod. Poljskavi živinski sejem.

m **Slivnica pri Mariboru.** Važno prireditve vam, slivniški možje, nudi bralno društvo dne 30. junija po večernicah z ozirom na podučn govorn društvenega predsednika, vašega državnega poslanca Fr. Pišek. Možje, vaš dan, pridite!

Ptujski okraj.

p Nezaupnica dr. Ploju. Iz St. Lovrenca na Dr. polju so poslali Plojevi volilci sledeče pismo: Veleblagorodni g. poslati dr. Ploj, dvorni svetnik na Dunaju. Gotovo so Vam še v spominu naši okinjani vozovi, zunanji znaki našega navdušenja, s katerim smo prišli na Vaš volilni shod v Cirkovce 9. maja t. l. Da odkrito povemo, veljalo je naše navdušenje kandidatu Kmečke zveze, na katero stavimo veliko zaupanje, ne pa Vaši osebi, ki so jo liberalci voliko blatili po neštetihi, še zdaj se med nami naha jajočih letakih, po javnih govorih n. pr. na liberalnem sestanku v Ptuj in drugod. Ko smo torej izvedeli iz časnikov, da ste zapustili vrsto značajnih zastopnikov Kmečke zveze in šli v družbo liberalcev ter s tem tudi nam pripravili od nasprotne stranke grd zasmeh, lotilo se nas je opravičeno ogorčenje, da Vam izrekamo s tem svojo nezaupnico in zahtevamo, da odložite mandat. Sv. Lovrenc na Drav. polju, pošta Ptuj, dne 23. junija 1907. Franc Napast, župan. Sledijo podpisi 61 Plojevih volilcev.

p Umrl je v Podljubelj na Koroškem priden dijak g. France Arnuš iz Dornave pri Ptuj. Pogreb je bil veličasten, nesli so ga pevci delavskega društva, ob strani pa spremljali tovariši dijaki. Farmani so skoraj posuli krsto s krasnimi vencii. Rajnik je brat č. g. Janko Arnuša, za katerim je prišel na Koroško. Daleč od doma si našel počitek, bratska koroška zemlja naj ti bo lahka!

p Ormož. V soboto dne 29. junija t. l. se poslovi od nas g. Vekoslav Ašič, vinorejski inštruktor za ormoški in ljutomerski okraj. Dve in pol leta je neumorno deloval, teoretično ter praktično učil naše vinogradnike, da so po trtni uši pokončane gorice obnovili pod strokovnjaškim njegovim nadzorstvom. Vsak posameznik mu bude hvaležen za njegov trud in si je g. Ašič lahko svest, da ga bomo ohranili v dobrem spominu. Deloval je povsem nesebično in ker je bil zmiraj zaveden Slovenec, zadelo ga je, kakor mnogo drugih, zasledovanje od strani ormoških nemškutarjev. Ko je v januarju t. l. priredilo ormoško vinorejsko in kletarsko društvo prvi vinski sejem v Ormoži in je g. Ašič veliko k temu pripomogel, da je ta prvi vinski sejem tako izborno vspel, so sklenili ormoški nemškutarji, katerim ta vinski sejem ni bil po volji, ker so ga vpriporila slovenska društva, da odstranijo g. Ašiča iz Ormoža. Začeli so gonjo proti njemu po nemških časnikih in slavni deželni odbor je res dvem ali trem ormoškim nemškutarjem na ljubo g. Ašiča prestavil v Šmarje, ondotelega inštruktorja g. Štumbergerja pa v Ormož. Čez 60 občin ter društvo je vložilo petico na deželni odbor, da bi nam pustil g. Ašiča, a ta se na to ni oziral. G. Štumbergerja, ki se čuti za Nemca, je deželni odbor pustil v Šmarji na njegovo prošnjo ter na prošnjo tamošnjega prebivalstva. G. Ašič je nato kratkomalo odpovedal službo, priljubile so se mu naše lepe gorice tako, da je rajše pokazal hrbet deželnemu odboru, kakor pa da bi se dal za plačilo za veliki trud, ki ga je imel, brez vzroka, samo po hujškanku nemškutarjev, predstavljati. Na njegovo mesto pride neki g. Retschnigg, kakor kaže ime, ni Slovenec, in upamo, da bode naše zavedno ljudstvo znalo ceniti delo domačina Slovenca in pa vsiljenega Nemca. G. Ašič se na jako primeren način poslovi od nas. V soboto dne 29. t. m. priredi zadnje svojo učno potovanje po naših goricah. Odhod od Pitterja v Ivanjkovcih ob 7. uri zjutraj, potem se bo potovalo čez Svetinje v Jeruzalem, kjer bode ob 11 uri brat g. Ašiča g. kaplan Maks Ašič v slovo bral sveto mašo v staroznani jeruzalemski cerkvi. Dal Bog, da bi vse, kar je g. Ašič pomagal našemu vinogradniku nasaditi, dobro obrodilo! Želimo g. Ašiču v njegovi novi domovini obilo sreče, naj nas ne pozabi in mu zagotavljamo, da ga bomo vedno z veseljem sprejeli, ko bode prišel k nam se prepričati o sadu svojega truda.

p Stoperice. Nek pristaš ptujske krote blati našega vobče spoštovanega miroljubnega g. župnika A. Kečeka že tretjič. Podoben je ta dopisnik isti mrčesi, ki se po večkrat zariva v človeške in živinske odpadke. Naj blatijo ti ljudje če tako in tako, mi jim ničesar ne verjamemo, ker so blatili dosedaj še vsakega g. župnika naše stoperške župnije. Zapomnijo si naj, da bo prišel čas računa in naj gledajo, da ne bo prepozno. Več faranov.

p Okolica Slatina. O kako so pred volitvami „neodvisni“ agitatorji hvalili, kak izredno velik kmečki prijatelj je Vinko Žurman! Žal, da to hvalisanje danes moramo zopet izpodbiti. V Rjavici je most čez Sotlo. Skrb za ta most je nekdanj bila vključena na travniku Žurmanovega očeta. Kako je ta l. 1873. to vključbo dal izbrisati, je neznano. Most je zdaj tako slab, da se mora z novim nadomestiti. Od vseh naših občanov ima edinole V. Žurman prek Sotle travnik in njegovi sorodniki iz drugih občin. In kaj si izmisli Vinko? 200 K podpore za ta most doseže od hrvaške vlade, 200 K pa od naše, a okoli 800 K bi pa naj plačala naša toli uboga občina. No, občinski možje so v zadnji seji ta predlog skoro enoglasno zavrgli. Da, 800 K niso iz lesa, pa tudi stroški za vzdrževanje mosta bi bili vsako leto veliki, samo na korist Žurmanu in njegovi zlahti. To novo kmečko prijateljstvo si hočemo na veke zapomniti.

p Rogaska Slatina. Zadnji dopis je „Štajerca“ in „Nerodni list“ hudo razjaril. „Štajerc“ v svoji neumnosti kar sam sebi odvezo daje radi oskrnitve Gospodovih dni; „Nerodni list“ pa samo laže, sumnič in ljudstvo zoper duhovščino ščuva. Evo! Laž je, da je dr. Korošec samo zaupnike povabil na pogovor dne 9. junija, povabil je vse župane, zaupnika nobenega. Tudi je laž, da je neka gospa A. Jožka hotela s srajco podkupiti; on si jo je pošteno zaslužil. Menda bi srajco rad imel tisti študent, ki se za

premnoe dobrote zdaj tako hvaležnega skazuje. Sploh si je ta človek v glavo vbil, da mora ljudi hujskati zoper duhovščino. Ta se nobene tožbe ne boji, a tožbo naj podpišejo župljani, ne pa da bi kdo ponaredil vse podpise, kakor pred 4 leti. Tudi duhovščina ne bo hodila vprašat tega študenta ali Kušca, o čem naj govori v cerkvi. Ako pa je resnica nekaterim „neodvisnim“ neljuba, pa ni duhovnik kriv. Kar pa nas je poštenih krščanskih kmetov, in to ogromna večina, bomo vedno stali na strani naše duhovščine. Ako si kdo predrzne pisati ali govoriti o „grabežljivi duhovščini“, je to največja nesramnost, ki si jo more človek misliti. Ali ni na primer duhovščina nekega študenta 4 ali 5 let zastoj pitala v semenišču? Ali ni pri duhovnikih „fehtal“ in tudi dobil podpore? Sedaj se pa tako hvaležnega kaže? Ako se bo kateri „neodvisen“ uprl dati pisano bero, bo to velikanska nesreča za kmete. Okrajno glavarstvo bo zahtevalo rešitev bere in kmetje bomo morali nad šeststot kron šteti. Pa saj jih imajo oni „neodvisni“, ker tisočake dopisnikom ponujajo! Ako pride do rešitve bere, potem joj in gorje vsem hujškačem! Radi bere smo križevljani svoje dni bili v vsej škofiji na najboljšem glasu in tega dobrega imena si ne damo vzeti; saj je bera najlažja dača. Bog nas le varuj toče in drugih uim, pa tudi raznih volkov v ovčjih oblačilih! Kdor je Pavliha, bode šel za njimi, krščanski kmetje nikdar!

p Velik požar v Cirkovcah. Takega velikanskega požara ni kmalu kje viditi na deželi, kakor je bil v Drgonjivasi in v Mihovcah cirkovške župnije dne 20. t. m. ob 19. uri predpoldne. Z opeko krite hiše tvorijo v obeh vaseh četrte ure dolgo ulico. V lepi vrsti stoji hiša zraven hiše, le nekoliko prostora je za vožnjo na dvorišče. S slamo krita gospodarska poslopja so na ozkih dvoriščih v eni vrsti s stanovanjem, kar je ugodno za opravila, a nič manj ugodno za razširjenje požara, to tem bolj, ker so velike parne, postavljene prek dvorišča, nekaj žleb, ne za vodo, pač pa za ogenj k sosedovim. Bilo je grozno, kako je skakal plamen po slamnatih strehi od slemenca do slemenca. Živa ognjena kača se je po dolgem zazibala dva — trikrat zaporedoma, se nazaj potuhnila, postavila se hipoma kvišku — in gorelo je v visokem stebru, dokler se ma ni v dveh ali treh minutah na desni in levi postavil še višji steber zraven njega, da je bila vaška cesta v sredi gorečega svitka. Sičanje, prasketanje in vriščanje razdivjane ognjene sile bilo je slišati pol ure daleč. Ogenj je zanelo otrok, ki v svoji nerodnosti in nečolžnosti pač ni slutilo strašnih posledic. Pogorelo je pri 33 hišnih števil, razne premičnine, nekaj svinj in obleke v posameznih stavbah v skupni vrednosti nad 150.000 K, katerih je le polovica pokritih z zavarovalnico. Gospodarska poslopja so uničena, da je živina na prostem, a tudi ljudje najbolj prizadetih hiš. Reševanje, ki je povzročilo mnogim hude opekline, je bilo težavno, ker so bili ljudje večinoma na travnikih in na polju. Pri prvi hiši so predrli zid, da so rešili živino, ki je pa bolna. Težavno je bilo spraviti iz hleva mlado živino, ki se ni bila nikoli ali le redkokada na prostem. Škoda bi bila še večja, ako ne bi vrli ognjegasci iz St. Lovrenca domači požarni brambi hitro prihiteli na pomoč. V divjem diru in primeroma jako hitro so pripeljali tudi brigadnice iz Frama, Slivnice, Ptuja in Maribora. Hvala vsem! Bog plati! Cirkovčani sicer niso ubožni, leto za letom lepo in radi obdarujejo razne pogorelece, sedaj so pa v tako hudi beži, da jih vsem blagim slovenskim srecem priporočamo. Nekaterim je sploh vse zgorelo, ni hrane, a tudi ne obleke za v cerkev in šolo. Kako hudo je bilo, si lahko vsakdo misli, ker niti mrtvega, poldrugo leto starega otroka niso mogli dati nesrečnim starišem, kakor so v obupnih klicih prosili. Vsako darilo v denarju in obleki za pogorelece hvaležno sprejema župnijski urad in bralno društvo v Cirkovcah, pošta Pragersko.

p Zetale. Od vseh krajev beremo poročila o volitvah, iz Zetala pa, kjer je bilo pred volitvami tako živahno gibanje in agitiranje, sedaj nef pride noben dopis ali kako drugo resnično poročilo. V žetalski fari je pet občin; tri občine so volile pametno, dve pa nasprotno. Pa temu se boste čudili vsi, da pripisujemo ugodno volitev v teh treh občinah orožnikom. Škoda, da ni tukaj pet orožnikov; tri občine, katerim so bili poslani orožniki, da so volitev nadzorovali, so slavno zmagale, dve pa, kjer niso imele orožnikov, so sramotno propadle. Tudi vam poročam, dragi bralci, da smo kmetje, katere nas imenujejo naprednjaki neumne, takoj po volitvi z živokli in s streljanem pozdravljali svojega novo izvoljenega poslameca. Narodni naprednjaki pa so bili tihi kakor grob. Kmet iz Zetala.

Ljutomerski okraj.

1 Umrl je dne 23. t. m. po kratki bolezni g. Leopold Puhar v 72. letu svoje dobe. Rajni je bil dolga leta obč. svetovalec v občini Radenci in prejšna leta tudi načelnik krajnega šolskega sveta pri Kapeli. Stal je vedno neustraheno v naših vrstah in tudi v najburnejših časih ni omahnil. Vrlemu dolgoletnemu bojevniku naših pravic naj sveti večna luč!

1 Gornja Radgona. Volitve so se pri nas dobro obnesle. Nad polovico glasov je dobil g. Rožkar, kandidat „Kmečke zveze“, letos že več, kakor pri zadnjih državno-zborskih volitvah narodni kandidat. Se pač tudi pri nas jasni. Liberalni kandidat nima v vseh sedmerih velikih slovenskih občinah od zadnjih volitev niti enega glasa zaznamovati. Neumljivo je torej, da se neka trojica (notar Strelec, njegov koncipijent Ašič in posojilniški uradnik Grivec),

katerim se še tu niso tla segrela, tako zavzema za gnjili liberalizem. Prvi ima „Narodni list“, edini naročen iztis v fari; če poleg tega ves gori za očka Wratscka, za katerega se drugi nihče več ne zmeni, nič ne de; drugi rad očitno povdarja, da je zvest pristaš nerodne stranke; da pri tem naleti na najodločnejši odpor in mora slišati marsikatero bridko, se razume; tretji je bolj skriven njen oboževatelj. Pri nas ni tal za kmetom sovražni liberalizem.

1 Iz Cvena pri Ljutomeru. Dopisnik „Narodnega lista“ (št. 26) drzno piše: „...to je tisti Rajh, katerega je pred nekaj leti J. Rožkar s Cvena pokril goljufije. Rožkar radi te nečuvence žalitve tožen in obsojen, je proti obsodbi ugovarjal, doprinesel v drugi instanci dokaz resnice, ter bil popolnoma oproščen, a Rajh obsojen v precejšnje stroške, je v poravnavo tistih segel spet po denarjih kr. šolskega fonda, katere je poneveril. Ves Cven se še spominja tega škandala.“ Na to jaz podpisani izjavim, da je nesramna laž, da sem jaz g. Rajha pokril goljufije. Ilostotako je lažljivo, da je bil g. Rajh zaradi mene obsojen v kake stroške. Ker so dopisniku „dokazi, deloma sodnijski akti, deloma priče na razpolago“, kakor slovesno zatrjuje, pa naj pride z njimi na dan. Če se mu posreči polnoveljavno dokazati svoje ostudne trditve, mu jaz podpisani izplačam 100 kron, da ne bo brezplačno „neodvisnih in naprednih“ laži kvasil v novopečenem liberalnem lističu: če se mu pa ne posreči, je in ostane lažnjivi kljukec, vreden bratec dopisnikov ptujske giftne krote, Cven pri Ljutomeru, meseca junija 1907. Jožef Rožkar, posestnik.

1 Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici priredi v nedeljo dne 30. junija po večernicah uprizaritev igre „Mala pevka“. Igra sama po sebi je nekaj krasnega in novi komad na jurjevškem gledališču. — Vstopnina običajna. Naznanjamo pa, da je odslej le ena blagajna, ter da ostane ista tudi med odmorji zaprt. Vabimo k najboljši udeležbi.

1 Mala Nedelja. Potovalni učitelj g. Martin Jelovšek bo predaval v soboto dne 29. junija 1907 pri Mali Nedelji. Predavanje bo takoj po rani maši v šoli. K mnogobrojni udeležbi vabi Odbor bralnega društva.

Slovenjgraški okraj.

s Shod Narodne stranke v Zavodnjem. Veliki plakati na gesti!ni Hrvatovi, kjer pašuje sedaj bogati „beziere“ Jernej Orožen, so vabili na shod Narodne stranke za nedeljo popoldne ob 3. uri. Ob določeni uri prišli so iz Razborja neizogibni Volk in Vošnjak Vladi ter šoštanjska učitelja Lukman in Koropec. Na shod so prišli tudi: Kozohrtnik, Slivnik, novi Završnik, mladi Napotnik, Stanošek, Zaleznik, lovec Gašper, Hrastnikov fant, hlapec Matija in še 3 druge osebe iz radovednosti. To pribijemo prvič, da se ne bo po liberalnih listih pisalo o sijajnem shodu Narodne stranke v Zavodnjem, drugič pa, da spoznamo in si dobro zapomnimo naše verne pristaše Narodne stranke. Ali se je zdelo gospodom to občinstvo pre-slabo, da niso blagovolili odpreti svojih ust in pridigovati, kakor pravimo tukaj. Samo modri Stajerčijaneec Slivnik je napravil sledeča dva dovtipa: Ko je Stajerčijaneec žrebkar Kozohrtnik obiral pečeno pišče, je pripomnil: „Ježovniki jejo pohana piščeta, Robiči jih pa ne morejo“; in potem rekel proti prirediteljem shoda: „Če se zamerim ali ne, zakaj pa je toliko plačanih šribarjev v šibernei, ko pridem dačo plačat.“ Gospodje so zarudeli in umolkli ter odšli. Srečno pot, pa ne pridite več prirejat shodov!

s Volk si da kaditi. Ko je Volk napovedal za 23. junija shod Narodne stranke v Razborju, je želel Rone Volku na čast razobesiti zastave. Poslal je po nje v Zavodnje, kjer pa za Volka nimajo zastav.

s Šaleška posojilnica v Velenju, kojoj g. notar Kolšek vodi, dela svojim zadolžnikom nepotrebne stroške. Tako je zoper g. župana Jožeta Skaza, kateri ni hotel več biti namestnik načelnika, in so tudi še drugi tri udje ravnateljstva z njim vred iz posojilnice izstopili, imenoval g. notar brez vsakega občnega zbora in sicer s pomočjo načelnika in bivšega šoštanjskega tajnika Mart. Gorška nove ude ravnateljstva in nadzorstva, za pritožbe izstopivših se še pa zmenil ni. Tudi je vsem tistim zadolžnikom, za katere je bila dobrotljiva gospa S. Skaza, soproga imovitega g. župana, veleposesnika in lesnega trgovca v Velenju, kot porok, odpovedal posojilo in zahteval takoj drugega poroka in vknjižbo ali pa vrnitev. In res je n. pr. izposojilo po 400 K g. notar takoj vknjižil, stranki pd 18 K stroškov zaračunal, koje je morala dotična pod izogibom daljne tožbe takoj plačati. Torej zaradi osebnih razmer morajo tudi stranke trpeti in sicer občutljivo denarno škodo. Sliši se, da se bo v kratkem osnovala nova Rajfajzenova posojilnica, od koje se nadjamo, da bo bolj po ceni delala in strankarstvo opustila. Zdajšnja šaleška posojilnica naj pa v Šoštanj prestavi, da gospodom udom ravnateljstva ne bo treba tako daleč uradovat hediti. Zadržno zvezo v Celju, na kojoj se je v tej zadevi pritožba že bila vložila, pa vprašamo, ali je to po pravilih posojilnice, da sme štiri ob enem izstopivše ude ravnateljstva imenovati sam načelnik in notar kot ud nadzorstva na novo brez občnega zbora?

s V Razbor pri Slovenjgradu je sklicala Narodna stranka dne 23. t. m. javen shod neodvisnih kmetov, katerega so vodili kemični pralec Volk, učitelj Koropec in pisar Vladimir Vošnjak, torej sami neodvisni kmetje brez kmečkega posestva. Prvi se je čutil silno poklicanega govoriti g. Volk in razlagati novo lovsko postavo, katere še niti ne pozna, sicer bi bil bolje govoril. Zanimal se je tudi za gozdarsko

postavo, prišel je v svojo premalo učeni domišljiji samo do klesčenja vej in sekanja debel. In ker je v svojo neokretni izurjenosti in spretnosti smreke, meesne in bore preslabo oklestil in podiral, prepustil je nadaljno rešitev gozdarskega vprašanja poslušalcem, sam pa gasil žejo s pivom, katero je Elberčev osel v soboto pripeljal v Razbor. Kot drugega govornika smo pričakovali gospoda deželnega poslanca Vošnjaka, da bi nam vendar enkrat poročal o svojem deželnozborskem delovanju. A glej šmenta! Mesto njega nastopi njegov „luštni“ sinček Vladimir in govori o slovenskih klubih v državnem zboru, posebno o svojih ljubljencih Ježovniku in Robleku, ki morata prositi poslanskega prenočišča pri Jugoslovanskem klubu. Žal da nam ni povedal, da se jim to prenočišče ni brezpogojno podelilo. Ker je postal g. Vladimir na potu v Razbor silno lačen, si je v tej svoji politični lakoti za južno privoščil duhovnike, češ, da so s to in sto prižnice in spovednice delali ob volitvah proti Ježovniku in agitirali za Robiča. Kot prikuha mu je moral služiti g. Korošec. Kaj ne, g. Vladimir, take južine so čisto po ceni? Pripomniti moramo, da je bil g. Vladimir pri tej priložnosti in južini silno veren — saj on veruje celo to, kar ni res. In v tej svoji silno živi veri je priporočal „Narodni List“, ki je po njegovi izjavi prevzel posebno misijonsko delo, da spreobrne Štajerčijance h katoliški veri. Ta izjava se je celo Štajerčijancu Kancu predebela dozdevala, zato je napravil opomnjo: „Meni se zdi, da bo de „Štajere“ kmalu bolj veren, kakor „Narodni List.“ Ta opomin je vzel govorniku sapo, zato je vtihnil. Naj še omenimo, da je govoril učitelj Koropec o združništvu tako slabo, da nobenega združnega vprašanja ni mogel rešiti. Naj gre v šolo k našim katoliškim poslancem in katoliškim možem, ki so bili glede tega vprašanja že bolj na jasnem, predno je prišel Koropec prodajat svojo modrost v Razbor. V premislek neodvisnih kmetov bi pripomnili samo to-le: Če bodo taki kmetje, kakor je kemični pralec Volk, pisar Vošnjak in učitelj Koropec reševali kmete, potem moramo res pomilovalno vsklikniti: Živio „kmet s kmetom!“

s Iz Brezna ob kor. žel. Lepo slovesnost smo obhajali dne 9. junija pri tukajšnji Marijini farni cerkvi na Breznu. Dobili smo velike in lepo ubrane nove zvonove iz livarne Maks Samassa v Ljubljani. Veliki zvon tehta 1236 kg., srednji 619 kg., in mali 386 kg. Veljajo pa skupaj 8.295 K. Stari zvonovi so bili vltiti: veliki l. 1739, in je tehtal 464 kg., srednji l. 1713, tehtal 162 kg., in mali l. 1714, tehtal 93 kg. Vsa čast domačemu in velezaslužnemu gospodu županu Martinu Stole kot cerkvenemu predstojniku in pokrovitelju tega imenitnega dela in zraven njih pa tudi vrlima cerkvenima ključarjema Janezu Rižnik in Greg. Kozjak, ki so vsi skup po svojih močeh veliko storili in naprosili od dobrih domačih in tudi zunanjih sosednih faranov, ki so mnogo darovali, da so s tem povečali čast božjo, cerkvi in sebi pa postavili trajen spomenik. Sedanje lepo zvenenje je najlepša zahvala vsem za ta trud in požrtvovalnost.

Konjiški okraj.

k V Prihovi je umrl mlinar Ferdinand Gosnik.

k Paka pri Vitanju. Naš občinski odbor je sklenil slovensko uradovanje in je dobil sledeče od c. kr. glavarstva v Konjicah: Občinskemu uradu Paka. Tamošnji občinski odbor sklenil je v seji dne 11. oktobra 1906, da bo sprejemal od državnih in samoupravnih oblasti samo v slovenskem jeziku pisane dopise, drugače pa vsako odgovornost za izvršbo oziroma rešitev istih odklonil. Ta sklep izvrševati se od c. kr. okrajnega glavarstva Konjice prepove, ker je proti obstoječim zakonom na podlagi par. 90 postave z dne 2. majnika 1864. dež. zak. št. 5. Vzroki: Ker so občine po pravnem redu opravljene tudi oblastveno odločevati in sledi iz tega kod javna oblast za njo dolžnost, v njuno področje pripadajoča uradovanja opravljati, je nedvomljivo, da se morajo tudi občine tej dolžnosti uradovanja le iz takih, naj si bo pravilni, ali gmotno — upravičenih vzrokov odpovedati, ki se opravljajo v obstoječih postavah. V vojvodini Štajerski ne obstoji nikaka posebna postava o uporabi jezika samoupravnih in državnih oblastij, in torej ni nikakega postavnega predpisa, po katerem bi bila raba v deželi navadnih jezikov v vlogah in dopisih državnih in samoupravnih oblastij omejena in bi bila zadnja upravičena, kako v deželnem jeziku pisano prošnjo ali takšen dopis samo radi jezika iste zavrniti. Če in kolikor imajo občine kod javne oblasti, naj si bo v samostojnem ali izročenem delokrogu službo opravljati, morajo opraviti njih v postavnem področju spadajoča uradovanja in sprejemati njih v tem delokrogu došla uradna naročila in dopise, če tudi niso v uradnem jeziku, ampak v drugem, v deželi navadnem jeziku napravljeni. V političnem okraju Konjice je poleg slovenskega tudi nemški jezik deželnoobičen. Kolikor se je torej hotelo z omenjenim sklepom sprejem in rešitev uradni delokrog občine zadevajočih v nemškem jeziku napravljenih dopisov državnih in samoupravnih oblastij za braniti, je bil sklep proti postavi in je prepoved izvrševati istega opravljena. Proti temu se zna v teku 14 dni od dneva po dostavljenju naprej računši vložiti pri c. kr. okrajnemu glavarstvu v Konjicah priživ na c. kr. namestnijo v Gradec. C. kr. okrajni glavar: Lehmann. Proti temu odloku vložila je občina Paka pravočasno sledeči ugovor: Škarna

c. kr. namestnija v Gradcu! Občina Paka je primorana vložiti ugovor proti tu priloženemu odloku c. kr. okrajnega glavarstva v Konjicah dt. 23. maja 1907 št. 1170. Podpisani odbor ne more odstopiti od sklepa, storjenega v pravilno sklicani občinski seji dne 11. oktobra 1906, temveč odločno prosi in zahteva, da se storjeni sklep, kateri se je naznanil c. kr. glavarstvu v Konjicah, točno izvršuje pri vseh oblatih, pod katere spada občina Paka. Da se more redno in točno uradovati, je želeli in potrebno, da se vsi dopisi in ukazi pošiljajo pod naslovom v nam znanem slovenskem jeziku, ker nemškega ne razumemo, kakor se nemškimi občinam pošilja v nemškem jeziku! Naj torej blagovoli c. kr. namestnija v Gradcu odrediti, da se za to občino ravna v smislu člena XIX. državnega osnovnega zakona z dne 21. dec. 1867. št. 142 drž. zak., po katerem smislu se dopisuje z nemškimi občinami na Spodnjem Štajerskem. Občina Paka dne 13. junija 1907. Župan: Janez Potočnik.

Celjski okraj.

c Umrl je v bolnišnici Janez Poznič iz Belih vod. Pri neki vožnji po Dravi ga je ranil kamen na glavi tako močno, da je umrl.

c Okrajni zastop gornjegrajski. Volitve v okrajni zastop se vršijo sledeče dni: dne 4. julija ob 10. dopoldne iz skupine veleposestva dne 6. julija iz skupine mest in trgov, dne 6. julija ob 10. dopoldne iz skupine kmečkih občin. Volitev se bo vršila v pisarni okrajnega zastopa v Gornjemgradu.

c Nezaupnica dr. Ploju, zahvala dr. Benkoviču. Lep shod je priredilo 23. t. m. trboveljsko kršč.-socialno delavstvo. Govoril je na njem o temeljnih načelih krščan. socializma, socialne demokracije in liberalizma Moškerc iz Ljubljane. Govorili so še nadalje tov. Supan Ivan ml., g. kaplan Lončarič, Ivan Supan st., g. kaplan Strmšek in in končno tov. Supan Iv. ml., ki je govoril o političnem položaju. Na Supanov predlog se sklene: a) Shod obsoja postopanje štaj. drž. poslanca Ploja, ker je dasi izvoljen na programu „Kmečke zveze“, vstopil v „Jugoslovanski klub“, v katerem sede tudi liberalci. 2. Slov. kršč. soc. delavstvo zbrano na shodu v Trbovljah 23. junija 1907 izraža svojemu poslancu dr. Benkoviču popolno zaupanje, da je stopil v „Slovenski klub“. Odobrava nadalje osnivanje „Slovenskega kluba“, v katerem so zedinjeni ljudski zastopniki enakih načel. Resoluciji sta bili navdušeno sprejeti. Shod je pozdravil brzojavno g. drž. poslanec dr. Benkovič. Zborovalci so burno klicali: „Živio dr. Benkovič“, ko se je prečital njegov brzojav. Shod je jako spretno vodil tov. Uhle.

c Celje. Dne 25. t. m. dopoldne je vlak, ki pelje iz Ljubljane na Dunaj, povozil pri Tremarjih blizu Celja železniškega čuvaja Franca Paučnika. Nesrečežu je zdrobilo eno roko in eno nogo. Pripeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer je čez pol ure umrl. — Obešenega so našli dne 25. t. m. zvečer v goši pri gostilni „Waldhaus“ poleg mestnega parka v Celju nekega mlajšega moža, katerega pa niso mogli spoznati, ker je zelo izpremenjen, ker je že moral dalje časa viseti.

c Iz Savinjske doline. Priložnost mi je bila dana, obiskati dve slavnosti, ki so se vršile v Kaplji 16. in 23. junija. Prva slavnost 16. je bila bolj mokra, dež je kmalu vse razgal. Vsi smo bili mokri, vendar se je nabralo zvečer nekaj gostov pod kozolcem g. Apat. Med njimi si videl tudi nekega doktorja Gosaka iz Celja. V svojem govoru se je izrazil, da je kmet, zraven pa napadal „Slov. Gospodarja“, „Kmečko zvezo“, dr. Korošca in sploh vse kar je katoliško narodnega. Narodno stranko pa je povzdigoval v deveta nebesa, da je ona sama rešiteljica kmečkega stanu. Drugo nedeljo 23. je bilo bolj mirno vreme, a gostov je bilo prav malo. Samo ena miza je bila popolnoma zasedena. V sredi sem videl nekega moža. Poprašal sem svojega znanca, kdo je to, in on mi pove, da je to neki Cajnar župan iz St. Pavla. Seveda je imel tudi svoj govor, v katerem je krepko udarjal čez dr. Povaleja in kakšne svinje so „farji“. Dobro mu je odgovoril eden navzočih, da je tudi drugod mnogo svinj. Naprej si je g. Cajnar sam mislil.

c V Zidanemmostu je umrl dne 23. t. m. nadučitelj Blaž Kropelj v 64. letu.

c St. Jurij ob juž. žel. V št. 19. „Narodnega Lista“ pod napisom „Javna knjižnica St. Jurij ob juž. žel.“ piše neki dopisnik: Tukajšnji klerikaleci se z vsi silo zaganjajo v našo javno knjižnico in na učitelstvo. Imenuje v tem pismu klerikalece podle duše itd. Lahko bi se bilo takoj odgovorilo na ta lažnjav dopis, pa se ni hotelo, ker bi pri tem bili hudo prizadeti nekateri igralci, ki so sodelovali pri igri: „Urban Smukova ženitev.“ Tudi danes nočemo izdati imena dotičnih, ker bi jim to škodovalo, a da se je igra ponesrečila popolnoma, to vendar ne utajite. Da je resnico poročal „Slov. Gosp.“, zato je dovolj dokazov, evo jih: Takoj drugi dan po igri dobi predsednik bralnega društva dopisnico z vsebino: Dragi prijatelj! Zvedel sem, da sem Te razžalil pri predstavi v St. Juriju, meni je bilo takoj žal, da sem Te žalil in Te prosim, odpusti mi, bil sem namreč silno pijan in tudi svoje vloge nisem znal, vedel si nisem drugače pomagati itd. Konečno pa piše: Jaz upam, da se kot stara prijateljka ne bova žalila. Piši mi! Tvoj prijatelj R. D. Dne 10. aprila prejeli so prizadeti zopet od igralcev neko pismo izjavo, da obžalujejo žalitev in da tudi nimajo v prihodnje več namena žaliti. Sledi 9 podpisov. Tudi Vi, učitelj Kveder, ste pisali nekemu, da tudi Vam ni bilo prav, da se je tako igralo, in vendar ste že Vi morali naprej vedeti, da se bode tako igralo, sicer bi Vam ne bilo treba pri pratih naročati, da ne smejo kleri-

kalce spuščati v sobo. Tudi so dobili žaljeni več pisem, tudi od liberalcev, ki isto spričujejo, kajti takšnih grdih napadov ni nihče pričakoval, da bi se na oder vlačila osebna imena in tam z njih norčevalo. Da je Kat. bralno društvo v Olševku na Kranjskem igralo to igro (katere 1 izvod imamo), gotovo ni vlačilo različne domače osebe po odru, in gotovo tudi niso igralci v takšnem stanu nastopali. Tožilo se je dotične igralce, a se je na njih prošnjo odstopilo od tožbe pod pogojem, da spolne stavljenosti njim pogoje in bla poravnajo stroške v znesku 62 kron. Tudi po igri ste Vi, g. Kveder, sami napadali nekatere fante, ki so bili povsem mirni v lokalu, Vi ste jih pa napadali. Potem pa pišete: drugje so ljudje hvaležni za kakšne igre — a pri nas? Kako ste vendar čudni, g. Kveder, na vse zadnje bi Vam pa morali biti hvaležni za kakšne igre, s katerimi nas žalite. No, g. Karol, če nas hočete s takimi sredstvi izobraževati, potem hvala Vam za tako izobrazbo, obdržite jo raje za se, da Vam ne bo potreba v sami srajci po trgu plakate z hiš trgati, kakor ste to storili pri zadnjih volitvah. Le ne prehitro, Karol, ki ste tako izobraženi, da pravite, da izhaja človek iz opice.

c Šmarje pri Jelšah. Dne 12. junija 1907 vršilo se je za šmarski okraj licenciranje in premiranje bikov muredolskega plemena. Prignalo se je skupaj 40 bikov, od katerih se je na novo licenciralo 25, sposobnost za oplembo pa odrekla 5 bikom. Obdarovanih je bilo 14 bikov; najlepši je bil oni Martina Čokša, v Koretnem: komisija mu je priznala prvo (državno) darilo v znesku 70 K. Deželna darila po 40, 30 in 20 K so dobili: dr. Karlovšek, veleposestnik na Slomu, Lorger Franc iz Dvora in Zakošek Peter v Drobinskem. Okrajna darila priznala so se pa sledečim bikorejem po 20 K: Francu Berglez v Bobovcu, Francu Artnak na Slivnici in „Živinorejski zadrugi“ v Šmarju; po 15 K: Janezu Andrešek v Dolu, Francu Romih na Sladki gori, Jerneju Drotek na Belem, Francu Dobnik v Dolgi gori, Francu Gradišnik na Pečici, Matevžu Ferme v Zibiki in po 10 K: Francu Matjaš v Senovici. Darila se razdele o priliki ogledovanja govedi dne 6. septembra t. l. Pripomniti se mora, da je bil prigan izvanredno lep materijal, kar je okrožnega načelnika namestnik gospod Blaž Mlakar moral sam priznati, ter izjavil, da šmarski okraj glede bikoreje nadkriljuje druge okraje.

c Trbovlje. Naši liberalci in socialni demokratje se kaj radi ponašajo, kako so verni. Zlasti ob volitvah hočejo biti sila pobožni. Tako je pisal „Narodni list“ o našem liberalnem kandidatu, da je bil vsikdar veren katoličan, da je spolnato svoje verske dolžnosti, da bo vsikdar prvi, ki bo branil sveto vero, če bo v nevarnosti, da je izkazal cerkvi mnogo dobrot itd. Mi, ki poznamo njega in druge liberalce, že vemo, kaka je njihova vera. Ko je bil v Trbovljah misijon, tedaj je „Slov. Narod“, katerega imajo liberalci za svoj evangelij, psoval misijonarje z izrazi „jezuitska zalega“, „kutariji“. Svaril je može, naj ne dovolijo svojim ženam k misijonu, ravnotako starši svojim otrokom, gospodarji svojim služabnikom. A žal, možje, starši in gospodarji niso hoteli ubogati dopisnika iz Hrastnika, ker pač vejo, da ta človek, ki se niti svojega hruha ne je, ni vreden odvezati jezuitu jermov na črevljih. Vejo pa tudi, katere žene, kateri otroci in služabniki so boljši, ali tisti, ki hodijo k misijonu ali tisti, ki tega ne store. Da, zgodilo se je celo narobe, žene so pregovorile svoje može, otroci svoje starše in služabniki svoje gospodarje, da so se udeležili misijona na veliko jezo liberalno, ki so tako verni. Ko se je bral v cerkvi pastirski list o volitvah, tedaj so dr. Dimnik in drugi, ki so verni katoličani, hodili od hiše do hiše pregovarjat ljudi, naj ne grejo tisto nedeljo v cerkev. A zgodilo se je narobe, cerkev je bila ravno tisto nedeljo čisto polna. — Tudi naši socialni demokratje so se ob volitvah delali pobožni. Čobal je pisal: „Nam demokratom je vera sveta stvar? to ve vsakdo, ki je bil le enkrat na njihovem shodu. Nekateri kmetje so šli na shod, kjer so se pobratili liberalci in demokratje za ožjo volitev. Nekaj časa so poslušali, a ko se je začela hudičanje in pridušanje, napadi na črne pijavke in črnuhe, tedaj so drug za drugim zapustili zborovanje in rekli, da na shode „rdečih pijavk“ ne gredo nikoli več, in da tudi Roša, ki ima take zavezničke, ne bodo volili. Enako so mislili pravi kmetje po celem Posavju, zato je liberalni kandidat zletel. O liberalcih in demokratih pač velja: Gliha vkup štrha. Demokratom ni za zboljšanje delavskih koristi, njim je prvo in poglavitno delo boj proti katoliški veri. To so najlepše pokazali ob zadnjih volitvah, ko so se po celi Avstriji zvezali z najhujšimi kapitalisti proti krščanskim kandidatom, četudi so bili ti iz delavskega stanu. Boj proti veri, v katerega ženejo demokrate njihovi voditelji, bo delavcu prokletu malo koristil, še bolj nesrečen bo. — Ravno te dni spletari dr. Dimnik nekaj o prestopu k starokatolikom. Radovedni smo, koliko delavcev bo šlo na limanice temu novemu trboveljskemu preroku.

c Iz Petrovč. Kako čarobno je dopisnik „Narodnega lista“ opisoval v eni zadnjih števil tukajšnji kraj in dolino. Takoj smo iz sladko milih besed vedeli, kedo da je dopisun. Ne bomo ga osebno napadali (česarvno imamo več gradiva za njega) kakor je to on storil o č. g. dr. Ivan Jančiču. Odgovarjamo samo: Čim več ga bodele blatili po vaših nesramnih časopisih, tem bolj ga mi spoštujemo, ter tem tesneje se bomo združevali zoper vas. Dan plačila pa bode prišel. — Na klic, da je č. g. dr. Ivan Jančič sejalce prepira in da mora proč iz Savinjske doline, pa kličemo: Sejalce prepira je „Narodna stranka s svojimi doktorji in koncipijenti ter njenimi pristaši in nikdar duhovščina! G. dr. Jančiča, kaplana v Žalcu, nam Bog ohrani mnoga leta v naši sredini, kajti on je vzoren duhovnik kakor tudi dober politik, ter smo ponosni, da smo tako srečni, da je v naši sredini. Živele krasne Petrovče! Živele Kmečka zveza! Živel g. dr. Ivan Jančič!

c Podružnica „Slov. čebelarstva“ v Št. Juriju ob Tabornu ima dne 30. junija t. l. po večernicah v cerkveni hiši zborovanje. Volil, oziroma potrdil se bo že izvoljeni začasni odbor. Potem bo prijateljski razgovor o stanju in napredku društva in napredku čebelarstva v našem kraju. Uljudno se vabijo vsi udje in sploh vsi prijatelji čebelarstva.

c Čebelarska podružnica pri Sv. Juriju ob juž. žel. priredi zborovanje v nedeljo 30. junija ob 8. uri popoldne pri čebelnjaku g. Ferleč-a v Šibniku, pride potovalni učitelj Jurančič. Razpravljalo se bo tudi praktično kazalo, kakšen uspeh se doseže pri premakljivem satovju. Kazalo se bode, kako si lahko sam čebelar napravi roje, kadar se mu zdi najboljši čas zato. Čebelarji in prijatelji čebelic ste uljudno vabljeni.

Brežiški okraj.

b Zlata poroka. Prihodnjo nedeljo, dne 30. junija, obhaja na Pilstanju svojo zlato poroko mežnar župne cerkve, gosp. Anton Koejan, ki službuje pri tej cerkvi že 59 let. Namestništvo mu je podelilo kolajno za 40-letno zvesto službovanje.

b Planina. V „Štajercu“ št. 24. napada dopisnik zopet našega mirnega g. provizorja in sicer s takimi lažnjivimi obrekovanji, da jih mi farani najodločneje obsojamo kot lažnjive izbruhe sovraštva. Jezi se namreč nad dopisom v „Slov. Gosp.“ št. 29. in pravi, da to niso tisti očetje pisali, ki so bili spodaj podpisani, ampak da je to pisal č. gosp. povizor sam. Ker je to vse nesramna izmišljena laž, in ker je č. gosp. provizor s tem gotovo žaljen, sem prisiljen jaz spodaj podpisani pojasniti srditemu lažnjivemu dopisniku ptujskega „Štajerca“ naj nikdar ne misli, da samo on kaj zna in pa njegov pomagač. Vidva se o tem zelo motita, ker pravita, da smo mi kmetje preneumni in zabiti, da bi kaj takega skupaj spravili. Zato Vama jaz, podpisani, pojasnim, da sem vse dopise iz Planine v „Slov. Gosp.“ pisal jaz, kot kmet z žuljavimi rokami, ki se ne vstrašim ne dela in tudi ne pisanja. Obrnita toraj vse sovraštvo na mene, č. g. provizorja pa pustita pri miru, ker Vama nič žalega ne stori. Mir in pravo pamet Vama želi prijatelj vseh treznomislčih. Ignacij Šeško.

Književnost.

§ Ravno kar je izšla prva letošnja številka „Časopisa za zgodovino in narodopisje“, broječ 192 strani.

§ Liturgika. Nauk o bogočastnih obredih svete katoliške Cerkve. S štiridesetimi slikami, Spisal Alojzij Stroj, spiritual v knezoškofjskem semenišču v Ljubljani. Cena vezani knjigi 1 K 40 h. Založila „Katoliška Bukvarna“. Tiskala „Katoliška Tiskarna“. — Pod tem naslovom se je pred kratkim poslala v svet knjiga, ki so jo zlasti katehetje po meščanskih ali po osemrazrednih šolah že davno željno pričakovali. Gospod pisatelj, vrli katehet Al. Stroj, je vsled svoje znane marljivosti podal predmetu ono jasnost in točnost, ki je potrebna knjigam, ki služijo v podporo učeči se mladini. Zares! Razdelitev je vseskozi jasna in logična, besedilo je tako urejeno, da ne pove nič več in nič manj, kakor je potrebno vedeti dobro poučenemu katoliškemu kristjanu o cerkvenih šegah in obredih. Prav primerno se knjiga nanaša in naslanja na sedaj veljavni katekizem. Posebno vrednost pa ji dajejo slike, ki so jako srečno izbrane in lepo natisnjene. Mnogo jih je povzetih iz naših slovenskih razmer in so zato še tem bolj rabne in primerne za slovenske šole.

§ Narodne pesmi za šolsko mladino. Izbral in uredil Janko Zirovnik. I. zvezek. V Ljubljani 1907. Lastnik in založnik „Društvo za zgradbo učiteljsk. konvikta“ v Ljubljani. — Poleg Majcenovih, Kosijevih in dr. zbirke narodnih pesmi za mladino šolske dobe bo dobro služila tudi imenovana pesmarica. Obsega 30 narodnih ali čisto ponarodilnih pesmi z lepim besedilom. Pesmi so dvoglasno prirejene in prav lepo tiskane na dobrem papirju. Cena znaša le 20 h.

Narodno gospodarstvo.

g Novo sredstvo namesto modre galice. Za škropljenje trt rabimo še zmiraj z najboljšim uspehom galico in apno. Ker je po galici čim dalje bolj dražja, bo res misliti na to, ali bi se ne dalo s cenejšimi sredstvi bojevati proti peronospori. Zato utegne zanimati cenj. čitatelje, da se bo

letos skusilo na mnogih krajih novo sredstvo z imenom „tenaks“. Tenaks je bel prah in sestoji iz 1 dela modre galice, 1 dela žvepleno-kisle glinice in 1 dela brezvodne sode. To zmes je treba v vodi raztopiti, da je pripravna za škropljenje, in sicer se vzame na 100 l. vode 1 kg. tenaksa, ki stane samo 68 vinarjev in je toraj veliko ceneje kakor golica. Nadalje je škropljenje s tem novim sredstvom bolj priprosto, ker ni potrebno nobenega apna niti pazljivosti, ali raztopina ni morda prerodka.

Najnovejše novice.

* Občni zbor katol. tiskovnega društva v Mariboru se vrši v četrtek dne 4. julija t. l. ob 10. uri popoldne v prostorih katol. delavskega društva Flössergasse številko 4. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Sestanek slovenskega in hrvaškega katoliškega dijaštva v Zagrebu bo letos dne 4., 5. in 6. avgusta.

Iz politične službe. Za vodjo okrajnega glavarstva v Brežicah je imenovan okrajni nadkomisar Walter grof Attems, za vodjo okrajnega glavarstva v Slovenjgradcu namestniški tajnik dr. Ernest Pojer.

Agrarna zveza v državnem zboru. Dne 26. t. m. se je ustanovila velika agrarna zveza vseh agrarcev brez razlike stranke in narodnosti. Iz Stajerskega sta se kot zastopnika Slov. kluba vdeležila prvega posvetovanja posl. Roškar in Pišek; iz Kranjske pa Povše. Sklenilo se je soglasno, da se hočemo skupno boriti proti našim nasprotnikom, in enotno postopati v vseh za gospodarstvo važnih vprašanjih, ter združeni varovati koristi kmeta, obrtnika in delavca. Upati je, da postane ta zveza merodajni faktor pri izdelovanju koristnih postav za vse prebivalce na deželi.

m Brzjava radi velike svečanosti v Mariboru. V zadnjem trenutku se še prijavimo za veselico dne 7. julija; hočemo v nemškem Mariboru za vselej nastaniti jugoslovansko sejmšče. Slovenci, le pridite kupovat, vse blago bode pod ceno! Jugoslovanski trgovci. — Dragi bratje Slovenci! Ker točite v Mariboru tako slabo pivo, otvorimo mi Čehi na dan veselice „Prvo češko pivnico“, da postrežemo Slovincem s pristno češko kapljico. S spoštovanjem: Budjeviški Čehi.

V Ljutomeru je zopet izvoljen za župana notar Thurn. Na Teharjih je umrl posestnik in mizar gosp. Martin Stojan. N. v m. p.!

Ponikva ob juž. žel. Grda agitacija se vrši na Ponikvi proti dr. Korošcu in sicer od strani občinskega pisarja. Vsled nesreče dne 14. junija je naznanil dr. Korošec takoj na Ponikvo, naj se škoda da hitro ceni, da se da sploh kaka podpora dobiti. Občinski pisar pa pravi, da Korošec noče pomagati. Istina pa je, da je dr. Korošec že dne 25. junija na Dunaju z nujnim predlogom zahteval državno podporo za Ponikvo. Sedaj je potrebno, da tudi c. kr. okrajno glavarstvo ugodno poroča na Dunaj, potem se bo tudi kaj dobilo. Vsled tega je dr. Korošec tudi pravočasno opozoril, naj se glavarstvu škoda poroča takoj, ko se je zgodila. In sedaj se drzne občinski pisar ljudstvu neresnico govoriti ter hujskati proti dr. Korošcu. Treba bo ga še ostreje prijeti!

Hrvatsko. Hrvatski ban Pejačević je podal svojo ostavko. Ogrska vlada je od njega zahtevala, naj prisili Hrvate, da odnehajo z obstrukcijo v državnem zboru. Ker ban ni hotel tega storiti, je odstopil. Za novega bana je imenovan predsednik višjega sodišča v Zagrebu Rakodeczay.

Listnica uredništva.

Izjavo g. Dobrovca ni bilo mogoč več priobčiti. — Iz Savinjske doline: Brez podpisa! — Boreci: Prihodnjič! — Mozirje: Prvi list rokopaša manjka!

Objava.

Ker znani Senekovičevi agitatorji trosijo neresnične govorice o meni in mi stem na ugledu in poštenju škodujejo, izjavljam, da bom zaneprej proti vsakemu sodnijskim potom postopal.

V občini Ščavnica, dne 23. junija 1907.

Janez Cetl.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču na Vranskem je po prošnji lastnika krajnega šolskega sveta na Vranskem na prodaj po javni dražbi staro šolsko poslopje na Vranskem, hiš. št. 55 na stavb. parc. 12/2 kot del zemljknižne vloge št. 43 kat. obč. trg Vransko z vsem kakor stoji ali leži in posebno tudi s pravico do rabe na stavb. parc. št. 121 davč. obč. Vransko stoječe drvarnice ter s pravico do pešpota in kolovoza čez vrtno parcelo št. 181/2 od zemljišča vlož. št. 44 k. o. trg Vransko.

Za to poslopje z navedeno pritlikino vred se je ustanovila izklicna cena v znesku 2400 kron.

Dražba se bo vršila dne

3. julija 1907.

ob 11. uri popoldne, na tej sodnji, v izbi št. 1.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti pri krajnem šolskem svetu na Vranskem.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri tej sodnji št. 2.

Pripomni se, da hiša, ki se bo prodajala, stoji blizu farne cerkve na Vranskem in je posebno prikladna za kakega upokojenega duhovnika ali uradnika.

C. kr. okrajno sodišče Vransko, oddelek I, 441 (1-1) dne 4. junija 1907.

Poziv.

Gospod Albert Stiger, župan in deželni poslanec v Slov. Bistrici, mi je izročil pred leti mej drugimi troje hranilnih knjižic: Schega Ana z vlogo 23 gld. 78 kr., Kostevz Peter z vlogo 40 gld. in Maria Kankler z vlogo 23 gld. 47 kr. z naročilom, da poizvem za lastnike teh knjižic oziroma za njihove dediče in njim izročim knjižice.

Moja dosedajna poizvedovanja so ostala brezuspešna. Pozivljam vsled tega uljudno prebivalce slovenjbištrškega okraja, kjer so najbrže lastniki teh knjižic svoj čas prebivali, da mi naznanijo bivališče Schega Ane, Kostevz Petra in Kankler Marije oziroma njih dedičev.

V Kozjem, dne 15. junija 1907.

442 (3-1)

Dr. Jos. Barle, c. kr. notar.

„CROATIA“ edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba.

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno orodje, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trzinu, Corso št. 1.

Zahtevajte

zastonj, da se Vam pošlje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.

Št. 365. Srebrna damska remontoar ura gld. 3'50

Št. 322. Srebrna remontoar ura za gospode 3'50

Št. 337. Srebrna anker ura, 15 kamenov, gld. 5, dvojni pokrov gld. 6'50

Št. 341. Srebrna anker ura, dvojni pokrov, 15 kamenov, zelo močna gld. 7-9'50

Garancija več let. Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni svoti nazaj.

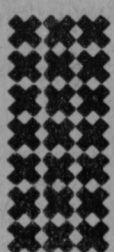
Anton Kiffmann,

Slika 1 pol nar. velikosti. največja zaloge ur srebrnine in zlatega blaga. Ekspert v vse dežele.

Maribor M. S. Štajersko.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medjatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19

sprejema: zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodbam; in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjenišтво za Spod. Štajersko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor.

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!

12 12-8

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se sprejmejo samo proti predplačilu. — Pri vprašanjih na upravnništvo se mora priložiti znanaka za odgovor.

Štampilje

iz kavnika, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 15.

Vino, ceno in pristno istrijansko, od prve roke prodaja Sebastian Luk, trgovec v Kringi, pošta Tinjan (Antignana) pri Pazinu v Istri. Vino pošilja v sodih od ne manjše ko 56 litrov za gotov denar ali s povzetjem franko železniška postaja Sv. Petar u Šumi (S. Pietro in Selve). Pošlje tudi rad uroze. 50 26—26

Rakete za različne veselice in slavnosti prodaja prav po ceni M. Faisz, Maribor Domgasse 5. 357 (10—4)

Motor za plin, 6 konj. moči, zelo dobro ohranjen se po ceni prodaja pri Karlu Sinkoviču, ključavničarski mojster v Mariboru. 376

Posestvo se prodaja v Studencih pri Mariboru, 4 sobe, 4 kuhinje, 3 kleti, vodnjak, gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanju; sadni vrt, lepe bradje, travnik in polje, vse pri hramu meri 2 orala. Več pove upravnništvo lista. 372 (8—4)

Lepo posestvo, nova zidana hiša, zidan hlev, 6 zidanih svinjskih hlevov, pod, kozolec, drvarnica, dva vodnjaka, 22 orolov zemlje in med tem je 1/3 travnika, 1/3 njiv, 1/3 gozda, lep sadonosnik se prodaja za 9000 kron in je tudi še nekaj vknjiženega denarja. Anton Jager, Cerevec 16, pošta Dramlje. 397 (3—3)

Lepo posestvo, ki obsega čez 96 orolov, lepi sadonosniki, njiv, travnikov, lesov, mlin, ob novi glavni cesti je na prodaj. Več se zve v Partinju pri Nekrepu, pošta Sv. Jurij v Slov. gor. 396 (3—3)

Slikarski učencem se sprejme pri g. Andr. Pezdikeč, slikar v Studencih, Schmidgasse št. 5. 389 (3—3)

Organist in cerkovnik, krojač, želi spremeniti službo. Sv. Jakob v Slov. gor. 328 (3—3)

2 pridna, pošena fanta, ki imata veselje do kovačke obrti, sprejme pod ugodnimi pogoji Matej Bregant, kovač in izdelovatelj plugov v Orehovesi, P. Hoče-Slivnica. 390 (3—3)

Nove mlince za čiščenje žita vsake vrste, izdeluje po nizkih cenah in popravlja tudi pokvarjene Tomaž Knežec, mizar v Mariboru, Koroška ulica št. 31. 386 (3—3)

Držala za časopise priporoča sl. društvam v vseh velikosti P. Kostić v Celju. 343

Dobro ohranjen glasovir se zaradi pomanjkanja prostora za 120 kron prodaja. Več se zve pri uredništvu „Slov. Gosp.“ 406 (8—2)

Proda se zaradi preselitve lepa, vili podobna, novozidana hiša z lepim vrtom in brajdami, v lepem kraju, 5 minut od malega mesta na Spod. Štajerskem; zelo pripravna za penzioniste, posebno za g. duhovnike, ker je čisto blizu cerkve in ob lepi poti. Kje, pove upravnništvo. 400 (2—2)

Čevljarški učenec se takoj sprejme pri g. Ant. Korez, Mlinska ulica št. 7. 408 (3—2)

Dijaki nižjih razredov iz boljših hiš se sprejmejo na stanovanje in hrano za prihodnje šolsko leto. Lepo svetlo stanovanje in strogo nadzorstvo. Stolni trg št. 5 pri g. Al. Šket-u. 403 (2—2)

Kupim dobro idočo gostilno

primerno ob enem za pekarijo in zraven nekoliko zemljišča blizu farne cerkve in železnice. 3000 kron takoj, drugo pozneje. Naslov pri upravništvu. 401 (2—2)

Novozidana hiša z 11 sobami in 2 kletmi, ki je pripravna za vsako obrt, se pod zelo ugodnimi pogoji prodaja. Zraven hiše je tudi nekaj zemljišča. Več se izve pri lastniku Franc Kolsak, sedlar v Trbovljah. 418 (3—2)

Pridnega učenca sprejme takoj Simon Mayer, kovaški mojster, Koroška ul. 102, Maribor. 428 (2—1)

Proda se ali v najem da blizu cerkve Sv. Lovrenca v Slov. gor. stojata hiša, obstoječa iz 2 izb, hodnika, kuhinje, z gospodarskim poslopjem in vrtom. Primerna za kakšnega penzionista ali rokodelca. Natančneje se izve pri g. Janezu Možina, umirovljen nadučitelj v Krčevini pri Ptuj, hiš št. 2. 419 (2—2)

Nov voz, s streho, eleganten (Phaeton), za enega ali dva konja, se po ceni prodaja. Badgasse 19, nasproti „Narodnega doma“ v Mariboru. 417 (2—2)

Proda se hiša, 5 sob, kuhinja, klet, shramba za jedila, veliki vrt, vse v dobrem stanju. Obrt, točenje vina, piva, žganja, trgovina z mešanim blagom, tudi za pekarijo v veliki vasi potrebno, v okolici Pragerskem. Cena 600 kron. Naslov pove upravnništvo „Slovenskega Gospodarja.“ 382 (2—2)

Trgovec, 26 l. star, ima 200 K premoženja, želi se priženiti ali v najem vzeti malo trgovino (tudi z krčmo). Naslov pri upravništvu „Slov. Gosp.“ 413 (2—2)

Kupim hišo ali posestvo v Mariboru ali blizu Maribora. Glušič, čevljarški mojster, Maribor, Tegethofstrasse. 412 (2—2)

Gumi trake za cepljenje trt priporoča najboljši kvalitete in po nizki ceni Silv. Fontana, specer. trgovina v Mariboru, Tegethofstrasse 28. 410 (3—2)

Lepo posestvo pri Mariboru, enonadstropna hiša s 5 stanovanji; zraven hrama 2 orala njiv in travnikov, vse pri stezi, blizu cerkve in sole, četrt ure od mesta, primerno za vpojojenega stanovalca. Zraven hiše gospodarsko poslopje in kuhinja za pranje in kuho hrane za svinje, studelec itd. Plačilni pogoji ugodni in nizka cena. Vknjiženega dolga v mestni hranilnici je 3000 gl., drugo se izplača po ugodnih pogojih lastniku. Kje, pove upravnništvo. 411 (3—2)

Najemninska hiša, enonadstropna se zaradi bolezni prodaja. Oberthweinerstrasse št. 68 pri Mariboru. 387 (3—3)

Za trgovino z mešanim blagom se išče za takojšnji vstop priden in pošten učenec z dobro šolsko izobrazbo. Ravno tam najde takoj pridno in pošteno, četudi starejše dekle v gostilni kot natakarica stalno in dobro službo. Vprašanja na G. Kajser, trgovec, Majšperg pri Ptuj. 443 (2—1)

Krasen harmonij z jako lepim glasom, z 5 oktavi, 8 registri, se prodaja ali zamenja za harmonij s pedalom. Naslov pove upravnništvo „Slov. Gosp.“ 447 (3—1)

Pridni delavci se sprejmejo vsak čas proti visoki plači pri Šaleškem premogovniku v Velenju cziroma v Skalalah, ležečem ob železnici Celje—Spod. Dravograd. Strnovanja so na razpolago. 445 (10—1)

Glasovir, popolnoma dobro ohranjen, se prodaja zaradi pomanjkanja prostora za 70 gl. Kje, pove upravnništvo. 446 (2—1)

Hiša, dva nadstropja, se pod ugodnimi pogoji prodaja. Naslov pri upravništvu. 444 (3—1)

Hiša s gostilno na prodaj. V trgu Ljubno v Savinjski dolini, postaja turistov, se hiša z najstarejšo gostilno na najugodnejšem prostoru z vsemi pravici prodaja. Pisma pod šifro „Savina“, pošta Ljubno, poste restante (via Celje), dobijo takoj natančneje odgovor. 440 (3—1)

Novozidana hiša s trgovino z mešanim blagom, z najlepšim prometom, blizu tovarne, na zelo lepem prostoru, čisto po novem zidana, lep vrt ali stavben prostor, pri trgovini imajo tri osebe dosti dela; za hišni nakup je potreba 3000 gl., trgovina je odkupiti in prevzeti so dolgov, se prodaja radi bolezni. Marija Količ, Guštanj (Gutenstein), Koroško. 439 (2—1)

Trgovski učenec, zmožen slov. in nemšk. jezika, se takoj sprejme pri Franc Kavčič-u v Studencih pri Poljčanah. 437 (3—1)

Krojaškega pomagača sprejme takoj Anton Ulbi, krojaški mojster in cerkovnik pri Sv. Urbanu nad Mariborom. 427 (3—1)

Izurnjena kuharica želi priti v župnišče v službo. Naslov: R. M. Maribor. 436 (2—1)

Sprejemem takoj krojaškega pomočnika, ki zna samostojno delati boljše naročene moške obleke in navadne za sejem. Hrana prosta in stanovanje, plača prav dobra. Trgovina Starašina v Cirkovcah pri Pragerskem. 432 (2—1)

V najem vzeti želim hišo za trgovino (manjše vrste) v sposobnem kraju, ali pa tudi kupim pod lahkiimi plačilnimi pogoji. Ponudbe blagovolijo se naj poslati na upravnništvo „Slov. Gosp.“ 431 (2—1)

Sprejemem dva kovača za sekire izdelovat in predirat. Franc Prištoknik, Oplotnica. 430 (2—1)

Na prodaj je lastnina okoli 4 orali obsežna, na prijaznem hribčku, četrt ure od farne cerkve St. Vida na Planini oddaljena. Več se izve v župnišču pri St. Vidu na Planini. 433 (3—1)

Vino, lahke vrste, četudi kislo, kupi P. Alfonz Svet, gvardijan, Graz, Mariahilf. 438 (2—1)

Lepo posestvo se prodaja. Zidano poslopje, hiša, hlev za živino in svinje, škedenj in čez 8 orolov njiv, travnikov, gozd, lepe bradje in sadonosnik. V Studencih št. 67 blizu sv. Jožefa pri Mariboru. 426 (3—1)

Čevljarški pomočniki se sprejmejo pri g. Stefan Grobelšek, Koroška ulica 17, Maribor. 435 (1—1)

Izjava, Obžalujem odkritosrčno svoje nedostojne klice na volilnem shodu na Gorici dne 5. maja 1907, s katerimi sem žalil tri priučboje gg. učitelje. Istotako obžalujem odkritosrčno svoje nespodobne besede, s katerimi sem bil nepremišljeno in neutemeljeno žalil našega domačega g. nadučitelja dne 14. maja 1907 po volitvi v državni zbor. Spoznavam, da sem mu prizadajal krivico ter izražam njemu in drugim gg. učiteljem svojo spoštovanje. V dokaz tega svojega odkritosrčnega obžalovanja darujem „Javni šolski knjižnici na Gorici“ 10 kron. Na Gorici, dne 21. junija 1907. Juri Čep拉克, mežnar. 429 (1—1)

Kupim hišo

z dobro idočo gostilno blizu farne cerkve in železnice. Mora biti nekoliko orolov zemlje zraven, zraven tudi za pekarijo. Pri pogodbah se plača 2—3000 kron ali tudi več. Kdo pove uprav. 402 (2—2)

Oznaniilo.

Za uničevanje strupenih kač (gadov, modrasov) bo tudi letos dal deželni odbor štajerske nagrado in sicer za vsako kačo 1 krono.

Dotični, ki hočejo imeti nagrado, naj pošljejo ubite kače ali pa vsaj njih glave na gosp. kustosa zoologičnega oddelka na deželnem muzeju „Joanneum“ v Gradcu.

Da si prihranijo poštino, se priporoča, da shranijo samo glave ubitih kač v dobro zaprti, s špiritom napolnjeni steklenici. Ko imajo več glav skupaj, naj glave posušijo ter jih odpošljejo v majhni škatljici. Priložijo naj svoj natančen naslov.

N gradca se izplača tekom enega meseca. Na slučajne reklamacije se ne ozira.

Med 1. julijem in 15. septembrom pošta ne sprejema takih pošiljatev, ker glave vsled vročine hitro segnijo. Zato se tudi v tem času ne dajejo nagrade.

Glave v tem času ubitih kač se naj na zgoraj označeni način shranijo in odpošljejo po 15. septembra.

Gradec, 28. maja 1907. 416 (2—2)

Od deželnega odbora štajerskega.

Kiparski in kamno-seški obrt

Radoslav Golobič

Ljutomer.

Prečastiti duhovščini kakor tudi slavnemu občinstvu se najljudneje priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela iz lesa in marmorja.

Zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov (križev) iz belega, sivega in črnega marmorja.

Nizke cene, lepa prilžnost!

Svoji k svojim!

414 (5—2)

Vinogradniki, pozor!

Najboljše in najcenejše sredstvo proti plesnivcu (Oidium) na trti je škropljenje s

Paurovim pat. perilnim lugom.

Izkušalo se je skozi mnoga leta po vzornih vinogradih, pokazali so se najboljši uspehi. Ravnotako je tudi za pri-mešanje k modri galici proti peronospori neobhodno potreben

Paurov pat. perilni lug.

Dobiva se (poleg pravilnega navodila) po vseh večjih špecerijških trgovinah ali pa pri izdelovalcu

Konrad Pauer

391 (3—3)

Polzela (Štajersko).

Demetriij Glumao kotlar

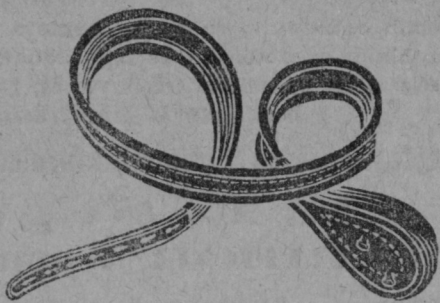
Ptuj, Poštna ulica 6323 in MARIBOR, Kaserngasse št. 13

priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše brizgalnice, pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.

Popravki vsake vrste ceno in hitro.

Kupujem stari baker, cink in mesing po najboljši ceni.

Pase za kilo

s ali brez peresa, kakor tudi vsake vrste

bandaže,

pase za trebuh, suspenzorije itd. Nadalje pase proti telesni za-

krivljenosti, umetne ude, držaje za pokončno hojo, izdeluje ceno v vseh večjih mestih monarhije izvežbani in od gg. zdravnikov priporočani

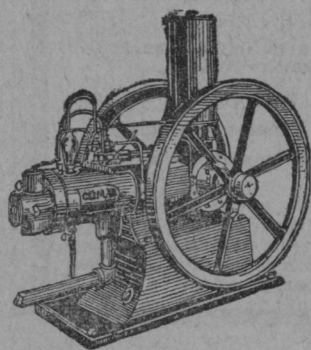
Franc Podgoršek,

bandažist (rokavičar)

344 (2)

Maribor, Burggasse št. 7.

Zaloga vseh predmetov za streženje bolnikom in gumi specijaliteta.

Karol Sinkovič,

ključavničar in izdelovatelj motorjev in strojev

Maribor, Puffgasse 9.

Ker postaja bencin vedno dražji, so najboljši za industrijo in poljedelstvo

Climase

Bohsel-motorji

pri katerih stane ena konjska moč za eno uro 1 1/2 do 2 1/2 vinarja. Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

Karol Sinkovič,

zastopnik Climase Bohsel-motorjev.

376 10-4

Občni zbor

Kozjaške posojilnice pri Sv. Križu pri Mariboru

vpisane zadruge z neomejeno zavezo

bode v

nedeljo, 30. dne junija 1907, ob 11. uri predpoldne v novi šoli.

Dnevni red:

1. Potrjenje letnega računa za 1906.
2. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
3. Služajni predlogi.

Sv. Križ pri Mariboru, 19. dne junija 1907.

Načelstvo.

425

Slovenci!

Pristopajte h Kmečki zvezi!

Lepo prijazno posestvo

na Spodnjem Štajerskem, za enega duhovnika ali oficirja ali uradnika v pokoju, komaj 85 metrov od podružniške cerkve Marija Botričnica, šest minut od farne cerkve, v trgu St. Jurij, na malem griču, z lepem razgledom, zdrav in prijeten kraj, je zavoljo starosti posestnika na prodaj. Obstoji iz 1 hiše s 4 sobami, 1 kuhinjo, 1 kletjo ter 1 hlevom za 5 goved in približno 5% orolov zemljišča, namreč: 2% orolov vinograda iz dobrih požlahtenih ameriških vin skih trt v lepem stanju, 3% orolov njiv in travnikov, 190 komadov sadnjega drevja in 65 breskovihi dreves. Kupci naj se blagovolijo obrniti na posestnika Franc Kartina v St. Juriju ob južni železnici, Štajersko. 424 (3—2)

Minuendo licitacija

adaptiranja stare šole v učno sobo s proračuneno skupno svoto 5835 K, razpisuje se v Šmartnu ob Paki na dan

29. junija t. l. ob 3. uri popoldne

h kateri se podjetniki najljudnje vabijo.

Načrt in dr. je podjetnikom vsak dan pri podpisaneu krajnemu šolskemu svetu na ogled.

Krajni šolski svet Šmartno ob Paki, dne 20. junija 1907.

434

Ivan Drev, načelnik.

1907

Za birmo!

1907

Največja izbira raznih batistov in volne za dekleta, kakor tudi različno sukneno blago za dečke in že izgotovljene obleke. Razun tega tudi največja zaloga svilenih in drugih robov, predpasnikov, kravat ter vsakovrstnega perila po najnižji ceni.

Nova in najcenejša trgovina z manufakturnim in konfekcijskim blagom
Burgplatz 2. **M. E. Šepc** Grajski trg 2.

MARIBOR, v lastni hiši.

Postrežba točna in strogo solidna!

Najpošiljanje blaga
na vse kraje sveta!
Najcenejša, največja
ekspozitna trdka!

Prosim, zahtevajte
veliki cenik, ki se
pošlje zastoj in
poštne prosto!

H. Suttner urar. Ljubljana

Mestni trg, nasproti rotovža

prej v Kranju
priporoča svojo veliko, izborno
zalogo finih

švicarskih ur,
briljantov, zlatnine in srebrnine
v veliki izbiri po najnižjih cenah.

V dokaz, da je moje blago res fino in
dobro, je to, da je razpošiljam
po celim svetu. — Na stotine pohvalnih pismen
je vsakomur prostovoljno na ogle, da se lahko
sam prepriča.

Specerijaska trgovina

A. Vertnik

Maribor, Koroška cesta št. 9

priporoča svojo veliko zalogo špe-
cerijskega blaga ter različnega vina
in piva, žganja itd.

Velika zaloga premoga in drv.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

v Ljubljani

priporoča svojo

= izborno pivo v sodcih in steklenicah. =**POSOJILNICA V MARIBORU**

ustanovljena l. 1882.

šteje 3000 zadruženikov z 120.000 K vplačanih deležev. — Stanje hranilnih vlog: tri in pol mi-
lijona kron. — Stanje posojil: tri milijone kron. — Stanje rezervnih fondov in za dobrodelne
namene: 325.000 kron. — Obrestna mera za hranilne vloge: 4% in 4 1/4%. — Obrestna
mera za posojila: 5%, 5 1/2% za hipotekarne, 6% za osebni kredit.

Rentni davek plačuje posojilnica za vlagatelje. — Obresti hranilnih vlog pripisujejo se glavni
pololetno brez posebnega naročila.

Pisarna je v „Narodnem domu“.

Urađuje se v torkih, sredo, četrtek in sobotah dopoldne, izvemši praznike.

ANTON VIHAR

stavbeni in umetni mizar

Hengasse 4 **Maribor** Hengasse 4

(v lastni hiši)

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela,
katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih
cenah.

Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih in cerkvenih
oprac, pisarniškega in umetnega pohištva ter vseh
v trgovinah potrebnih mizarjskih izdelkov.

Delavnica:

Hengasse 4.

Prodaja pohištva:

Na novem trgu,
Freuhausgasse 1.

Svoji k svojim!

Stavbeni in umetni ključavničar

IVAN REBEK

Celje

— Poljske ulice 14

izdeluje vsake vrste železne ograje, štedil-
nike, strelonode in tehnice vseh vrst in
velikosti, ter se priporoča k obilnemu
obisku.

Vse po tovarniških cenah!

Semena raznovrstna, kakor cvetlična, povrtna, deteljna,
travna, gozdna itd. se dobivajo v največji zalogi

M. Berdajs Maribor, Sofijin trg
(v gradu)

Priporoča tudi svojo zalogo špecerijskega blaga in
Barthelno apno za poklajo, najboljše kako-
vosti.

**Restavracija „Narodni dom“
v Mariboru**

priporoča sortirana vina dr. Turnerja, osobito čisti muškati
v steklenicah, Zdravčev ljutomeržan, dr. Stuhečev haložan i. dr.
Piva: budijeviške in ob veseljah tudi akcijsko laško. —
Kuhinja samo s svežimi jedili. O petkih in postnih dneh morske ribe.

Alojz Šket

pozlatar

Maribor, Stolni trg 5

se priporoča čisti drahovščini
in slavnemu običaju v is-
trževanju vseh v to stroko spa-
dajočih del in popravil.

Trgovina z železnino

Jos. Prstec

Maribor, Tržaška cesta 7

priporoča svojo veliko zalogo vsa-
kovrstnega orodja za rokodelce,
vse vrste železnine, traverze, kose,
peči, vodovodne naprave itd. Port-
land in Roman cement, apno itd.
Vse po najnižji ceni!

Pozor, kupovalci!

Jožef Ulaga

v Mariboru, Tegethofova cesta 21.

priporoča svojo veliko in najnovejšo zalogo manufakturnega blaga,
kakor: fine volnene obleke za spomlad vsake barve, velikansko izbiro
lepih svilenih robov in predpasnikov. Dalje priporoča tudi jako dobro
modno sukno za moške obleke. Vsakovrstne preproge, odeje in rjuhe,
platno za perilo, moške in ženske srajce ter sploh vse najrazličnejše
perilo. — Vse po najnižji ceni!

Vsled ugodnega nakupa blaga mi je mogoče
prodajati blago 10% cenejše kakor drugod.

„Pri sv. Jožefu“.

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljše, večkrat premlete gline priznane
najboljše izdelke, kakor: patentovane zarezne in vsakovrstno drugo
strešno opeko, opeko za zid, za oboke, dimnike, rekonda-opeko,
plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Oesarska cesta, pri kamenarju A. Galsarju.

Nova trgovina z lesom in premogom

IVAN LAMPRECHT

MARIBOR, Karčovina 138

ob glavni cesti, za gostilno Taferne.

Prodaja vseh vrst lesa, drv
in premoga.

Cene zmerne, postrežba točna.

Franc Pleteršek

Maribor, Koroška cesta 24.

Velika zaloga raznega po-
hištva, ogledal in podob.
Cene jako nizke.
Prodaja tudi na obroke.

Perutninarji!

PALMA jamčeno sredstvo,
ozdravi vsako pe-
rutnico, ki oboja perutnice, je dris-
ljava, ima zapetene zadke in vam
včasih zaloga do zadnjega komada
pogine. — Pošljite 35, 55 ali pa
100 vint. naprej in naročite Palme
z navodilom poštne prosto. I. E.
Weigl, tičjekladni preparati
Maribor, Sofijin trg 3.

FELIKS ROP

manufakturna trgovina v Mariboru

Grajski trg št. 5.

priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega blaga za moške in ženske obleke,
vsakovrstnega finega perila, predpasnikov, žepnih robov, naglavljenih rut, negavle itd.
Zaloga sobnih preprog, potna in posteljna ogrinjala.

Najnižje cene!

Postrežba točna!

Alojzij Pinter

trgovina pri farji cerkvi v Slov.
Bistrici (podružnica na Gor. Bistrici)
priporoča celemu okraju različna
semena: deteljno, travno itd., galico,
liče trake iz gumija, lopate, kose,
brizgalnice, Tom. žlindro, železo ter
vsakovrst. druge reči po najnižji ceni.

Zanesljivo naj-
boljše, lahko-
tekoče

mlatilnice, geplje in čistilnice

kakor vse vrste

poljedeljskih strojev

dobite pri

„MERKURJU“ P. Majdič v Celju

največja slovenska trgovina z železnino.

Bogata zaloga vseh starbenih potrebščin, vodovodnih naprav, štedilnikov
in železnega pohištva. — Ceniki zastoj.

Narodna gostilna

„Pri pošti“

Maribor, Tegethofova cesta 49

priporoča vedno sveže pivo, iz-
vrstna domača vina ter marze
in tople jedi. Mar. Meden.

Nova trgovina

Mahorič & Šeligo

• Ptuj •

nasproti pošte in gostilno Vračke
priporočata slav. občinstvu svoje
najnovejšo zalogo manufakturne-
nega blaga ter vabita k obilnemu
obisku.